

DIAĽO

Kresťanský diskusný

IX. ročník ● 2/2016

Mozaika
Košice

ZVESTUJEME MANŽELSTVO Z POHLADU VEČNOSTI

14.-16. apríla 2016

Hotel SATEL*** Poprad

adresa: Mnoheľova 825/3, GPS: N 49.056812, E 20.296307

ŽIVOT LETÍ AKO ZÁPRAH, NAD KTORÝM PRÁSKA BIČ. ČLOVEK SA PÁRKRÁT OŽENÍ/VYDÁ A Z ŽIVOTA JE NIČ.

Hoci nie všetci majú k manželstvu až taký skeptický postoj, predsa rastie počet tých, čo tradičné manželstvo považujú za prežitok, ktorý patrí do starožitností. Oni v dnešnej dobe už takú inštitúciu nepotrebujú. Im predsa stačí láska. Stále však mnohí do manželstva vstupit' chcú a aj vstupujú. A robia tak v nádeji, že „Boh, ten najlepší tvorca všetkých manželstiev, ich srdcia v jedno spojí“ (W. Shakespeare).

Ziaľ, tejto nádeje sa vzdajú, keď sa srdce ich manželského partnera nepremieňa na jeho vlastné, alebo to Pánu Bohu ide neznesiteľne pomaly. Keď toľko veľa partnerov žije spolu bez manželského zväzku a keď viac ako polovica manželstiev sa rozpadá, nie je teda najvyšší čas priznať si, že sa podstata manželstva zmenila? Ak sa nechceme manželstva vzdať úplne, nemali by sme ho aspoň čím skôr a zásadným spôsobom predefinovať? Zrejme áno a málokto o tom pochybuje. V podstate ide iba o to, či sa má zmeniť podstata a naplniť manželstva tak, aby vyhovovali našim súčasným potrebám a predstavám, alebo sa majú zmeniť naše súčasné predstavy o manželstve tak, aby vyhovovali zámerom nášho Stvoriteľa? Kresťania nemusia brániť manželstvo. Usilujeme sa len chrániť ľudí pred škodou, ktorú uvádzajú na seba vždy, keď konajú proti Stvoriteľovmu poriadku manželstva. Jeho zámer budeme sledovať v biblických dejinách.

Ak ste o tom presvedčení, tak pridte a dajte sa Božím zámerom nadchnúť! Ak manželstvo neprežívate, tak pridte a dajte sa povzbudiť. Ved' každého z nás čaká svadba! Pozývame kazateľov, farárov, laických kazateľov, katechetov, vedúcich mládeže, biblických skupín, misijných a evanjelizačných pracovníkov, mužov aj ženy zo všetkých kresťanských denominácií na 8.konferenciu, lebo ešte

MÁME ČO ZVESTOVAŤ!

Cirkev bratská v Slovenskej republike, Cukrová 14, 811 08 Bratislava, Telefón: +421 2 5443 2586, Email: mamecozvestovat@gmail.com

Prihlasovanie do 14.marca na www.mcz.cb.sk.

GREG STRAIN

Vystudoval medicínu a bol všeobecným lekárom. Pred 16 rokmi vstúpil do kazateľského tímu na Spicer Street Church v St. Albans. Ostatných 12 rokov je hlavným kazateľom tohto zboru, ktorý má živé kontakty s Cirkvou bratskou na Slovensku už asi 30 rokov. Výkladové kázanie je nielen službou ale aj osobnou vášňou pre Grega. Okrem kazateľskej práce vo svojom zbere vyučoval aj manželské poradenstvo na Oak Hill College v Londýne. Už 25 rokov žije v manželstve s Harriet, ktorá je praktickou lekárkou. Majú spolu 3 dospelých synov a 1 dospievajúcu dceru.

RASTISLAV BETINA

pôsobí ako kazateľ Cirkvi bratskej v Košiciach.
Je autorom kníh Malá kniha o veľkom Bohu a Apokalypsa I.

VLADO A RENATA SOCHOROVCI

sú manželmi 25 rokov a majú 4 deti. Pred 11 rokmi absolvovali misijnú školu zameranú na službu rodinám Family Ministry School a odvtedy pracujú s rodinami v organizácii Youth With A Mission (YWAM). Organizujú rodinné tábory, vikendové pobyty pre manželské páry, kurzy predmanželskej prípravy, vikendy pre otcov so svojimi dospelými deťmi, koordinujú kampaň Národný týždeň manželstva. Sú členmi Evanjelickej cirkvi a.v. v Banskej Bystrici.

GABRIELLA KOPAS

je kazateľkou pretržalského zboru Evanjelickej metodistickej cirkvi - Elim. Spolu s manželom Samirom a dvoma deťmi slúžili v uplynulých rokoch vo viacerých krajinách a rôznych denomináciách, počnúc od Slovenska, cez Chorvátsko a Nový Zéland.
Jej vášňou je živý a autentický vzťah s Bohom a hudba, najmä jazz.

OBSAH

Forúm 4

Rozhovor
PUTÁ 6

Alena a Ivan Čermákovci

Téma 10

CUDZINCI

A UTEČENCI V BIBLI

Ján Henžel

POUČENIE

OD FIGOVNÍKA

Jan Komrška

Aktualita 16

CIRKEV – MIESTO NA

DIALÓG?

Bohuslav Piatko

Filozofické okienko 18

EVANJELIUM V DNEŠNEJ

KULTÚRE I.

Ján Máhrik

Misia Košice 20

MOZAIKA

NA ZAČIATKU ROKA

Ervin Mittelmann

Úvahy z trolejbusu 24

INÝ UHOL POHLADU

POMOC, KTORÁ

NEPOMÁHA

Tomáš Komrška

Rozprávka 25

AKO SOM PRIŠLA

DO KRÁLOVSTVA

A. Činčuráková Tipulová

Na margo dní 30

KOHO VOLIŤ...?

Miroslav Kocúr

Pri zborových objednávkach je odporúčaná predajná cena do 2,20 €, (podľa zborových dotácií) Individuálne objednávky: cena + poštovné
PRÍVITAME VAŠU POMOC, KTORÚ MÔŽETE POSLAŤ NA ÚČET: IBAN: SK761100000002621041859, BIC: TATRSKBX, VS: 2016

Redakčná rada: Štefan Markuš (predseda), Tibor Máhrik, Bohuslav Piatko, Rastislav Šteško,

Šéfredaktor: Bohuslav Piatko, bpiatko@swanmail.sk, Jazyková úprava: Rastislav Šteško Dizajn a grafické spracovanie: Martin Piatko

Sídlo vydavateľa: Živnostenská 2, 811 06 Bratislava, IČO: 35 757 43 Adresa redakcie: Sadová 28, 900 51 Zohor, č. tel.: 0903 474 142,
e-mail: svatava@swanmail.sk, web: www.dialog.cb.sk Vydavateľ: Media Svatava, spol. s r.o. Vyšlo: 18. 2. 2016 Tlač: Transmedic Slovakia, s.r.o.

Predná strana obálky: Foto: KOŠICKÉ MABY / EV: 2670/08 ISSN: 1337-6985

Preto i Ježiš, aby svojou vlastnou krvou posvätil ľud, trpel vonku za bránou. Vyjdime za ním von za tábor, nesúc jeho pohanenie. Lebo tu nemáme zostávajúceho mesta, ale to budúce hľadáme. ...Boh sa nehanbí volať sa ich Bohom, veď im pripravil m(i)esto. (Biblia – List Hebrejcom)

Koniec januára. Ponurý, sychravý, nevlúdny deň. Na konci obce máme malý hospodársky pozemok. Dnes je tam samé blato. A to sa nám zrovna začínajú rodiť jahniatka. Nie je to práve ideálny čas... ale čo už. Tak aspoň vyhadzujem hnoj spod oviec a dávam im čistú slamu. Pripravujem im miesto. Občas sa pri tom šmyknem na blate. Snaha nestratiť rovnováhu ma trochu rozptyľuje v mojom rozjímaní.

Niekoľko týždňov sme s priateľmi spoločne premýšľali nad slovami modlitby **Otče náš**. Priznávam sa, trochu som to flákal. Ale čosi mi predsa len utkvelo v pamäti. ...**posväť sa meno tvoje**... Čo to vlastne znamená? Ako sa môže Božie meno posvätiť v živote človeka? Nejak tak, ako napríklad v živote nedávno zosnulého Antona Srholca?

Modlím sa za ľudí z periferie Európy – východnej Ukrajiny. Majú to tam ťažké. Neporovnateľne ťažšie ako my. I za ľudí, ktorí v húfoch prekračujú hranice Európy za vidinou lepšej budúcnosti. Migranti – to znie tak neosobne. Akoby sme sa báli nahlas vysloviť, že sú to muži, ženy a deti. Ak ich bude príliš veľa, čo to spôsobí? Ak bude naše srdce plné strachu, zostane tam aspoň trocha miesta pre obychajný súcit voči nim? ...**odpusť nám naše viny**.

Hlavou sa mi preháňajú myšlienky o politikoch, ktorí o nás chcú rozhodovať nasledujúce štyri roky. Budú sa nás pokúšať vodiť za nos a kradnúť viac alebo menej ako v súčasnosti? Budeme mať viac dôvodov frflať na nich ako doteraz? Neuved' nás, Bože, do pokušenia zmieriť sa s týmto stavom... **neuved' nás do pokušenia**.

Rozmýšľam o cirkvi, ktorej som súčasťou. Máme čo povedať ľuďom? Povedať áno. Ale vieme im aj sprostredkovať niečo z toho kráľovstva lásky a pokoja, ktoré ohlasujeme? Nesplynú naše slová – ak tie slová nebudú sprevádzať odvážne a zároveň pokorné činy lásky a prijatia – so slovami politických populistov, rýchlokvasených celebrit, bezduchých formálnych autorít, samozvaných odborníkov na všetko a na nič, so zaručene pravdivými klebetami o tom, kto s kým a ako? ...**príd kráľovstvo tvoje**.

A čo moja rodina? Tá širšia, i tá najbližšia. Za posledné roky som jej zostal dosť dlhý. Dá sa takýto dlh vôbec splatiť? Sú veci, ktoré sa ťažko napraviajú. Ak sme raz čosi zmeškali, ak sme niečo pokazili, ak sme reagovali, keď sme nemali a nereagovali vtedy, keď to bolo potrebné. Dá sa s tým ešte niečo spraviť? ...**odpusť nám naše viny**.

Myslím na svojich priateľov. Po mene. Majú svoje radosti i obavy. Sú veľmi rôzni. S niektorými nás spojila spoločná cesta hľadania zmyslu života i Boha. Spoznávame ho skrze Krista. Krista trpiaceho i milujúceho. Odpúšťajúceho i vedúceho nás po zvláštnych cestách. Občas si nerozumieme, občas sa na niečo pochyťme. Potom opäť hľadáme cestu k sebe. Zdá sa, že ešte máme na čom pracovať. Bože, buď nám milostivý a odpusť nám... **ako aj my odpúšťame svojim vinníkom**.

A čo ja sám? Najväčšia bieda. Pán Boh ma miluje, a preto mi niekedy dáva zažívať neistotu. Učí ma. Učí ma cez ľudí okolo mňa. Berie mi pomyselné istoty, ktoré som si sám vytvoril. Necháva ma zažiť sklamanie. Najmä sklamanie zo seba samého. Cez svojich blízkych mi ukazuje, aký ešte nie som. Aký neraz, napriek tomu, že taký nechcem byť, som... **a zbav nás zlého**.

Niekedy musíme vyjsť von, tam za bránu, za tábor, za mesto, niekam akoby mimo hlavného i všedného diania. Na smetisko, na hnojisko, na popravisť. Tam, v samote, lepšie vnímame určité súvislosti. Kristovo utrpenie i utrpenie iných. Odrazu sa nám to naše nezdá byť až také neznesiteľne doliehajúce. Kristovo pohanenie sa stalo základom pre naše pozdvihnutie. A teraz nás volá, aby sme ho nasledovali. Aby sme sa, **nesúc jeho pohanenie**, stali požehnaním pre iných. Pre tých tam vonku, „za táborom“.

To, čo práve zažívame, nie je konečné. Škoda?! Alebo vďaka Bohu? Nedisponujeme ani absolútnou pravdou, ani večnosťou. Sme tí, ktorí hľadajú. Sme tí, ktorí sú na ceste – sme iba pútnici... **tu nemáme zostávajúceho m(i)esta, ale to budúce hľadáme**. Boh sa za nás nehanbí. Aj keď nás nachádza ...**vonku za bránou**. Alebo možno práve tam nás volá a čaká?!

A pripravuje nám miesto. Aj v takom nečase sa môže rodiť niečo nové a krásne. Prvé tohtoročné jahniatka sú už na svete.

MIROSLAV HASZICZ
(Autor je riaditeľom Senior Garden n.o.)

svedectvo

11 rokov nepoznala otca. Bol v ruskom zajatí a vrátil sa, keď mala 12 rokov.

Ak sa však niekomu nedostáva múdrosť, nech prosí Boha, ktorý dáva štedro a bez výčítiek a dostane ju. Nech však prosí s vierou a bez akéhokoľvek pochybovania, lebo kto pochybuje, podobá sa morskej vlne zmietanej vetrom. Taký človek nech si nemyslí, že dostane niečo od Pána. (JK 1, 5–6)

On naše modlitby očakáva. Božie cesty sú naozaj nevyspytateľné. Pán Boh urobí všetko možné, aby nás pritiahol k viere a k pokornej modlitbe.

Bolo to v roku 2005. Veľmi som ochorela na nohy. Doktorka mi povedala, že už nikdy nebudem chodiť a zostanem na vozíčku. Boli sme tam spolu s mojou sestrou. Toto bolo ako studená sprcha a mne bolo veľmi do plaču. Ale vedela som aj to, že máme mocného Pána Boha, ktorému nie je nič nemožné. On je ten istý, ktorý pred vekmi uzdravoval. Verila som tomu, modlila som sa v úprimnom pokání, na kolenách som k nemu volala. Pán vypočul moje volanie o pomoc a uzdravil moje nohy tak, že neberiem ani žiadne lieky a môžem sama po vlastných chodiť z Loku aj do zhromaždenia.

Za všetko mu ďakujem; chválim a oslavujem nášho Pána. Bez úprimného pokánia nemôžeme byť zachránení a neprežívame ani tú radosť, ktorú očakávame. A je to tak, že čo si zasejeme, to budeme aj žať.

Keď som sa ja vydávala, ešte sme chodili do evanjelického zboru. Ani môj otec (Ján Moravský) nestál na tej duchovnej výške ako potom, keď sa obrátil k Pánovi Ježišovi. Vtedy som už bola vydatá. Rodičia chodili do zhromaždenia, ale ja som už nemohla, lebo ma tam môj manžel nepustil.

Hovoril mi urážlivo, napr. že keď si ma bral, vtedy sme ešte neboli Nazareťania. Na veriach sa hneval. Bolo to s ním ťažké, lebo sa z neho stal veľký pijan. Potom som pre neho bola všetko možné, len milostpani nie. Naša dcéra veľmi chcela, aby sme sa rozviedli, lebo nechcela trpieť v takej rodine. Ja som nechcela; myslela som tak, že čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje. Ona bola mladé dievča a myslela si, že je to dobré rieše-

V pätnástom roku vlády cisára Tibéria, keď Poncius Pilát spravoval Ju-

deu a Herodes bol tetrarchom v Galilei, jeho brat Filip tetrarchom v Itúrei a trachonitídskom kraji a Lyzaniáš tetrarchom v Abilíne, za veľkňazov Annáša a Kajfáša zaznel na púšti Boží hlas nad Jánom, synom Zachariáša. Chodil po celom okolí Jordána a hlásal krst pokánia na odpustenie hriechov, ako je napísané v knihe rečí proroka Izaiáša: „Hlas volajúceho na púšti: ‚Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky! Každá dolina sa vyplní a každý vrch a kopec zníži. Čo je krivé, bude priame, a čo je hrboľaté, bude cestou hladkou. A každé telo uvidí Božiu spásu.“ (Lk 3, 1–6)

úvaha

JURAJ ŠEVČÍK

(Autor je teológ, pracuje v sekulárnom zamestnaní.)

Istý historik nedávno v jednom slovenskom kresťanskom rádiu hovoril o začiatkoch rehole benediktínov. Spomenul zaujímavú skutočnosť: v čase vzniku tejto rehole v 6. storočí bolo prakticky nemožné stretnúť benediktína. Dôvodom bolo to, že mnísi veľmi často odchádzali zo spoločnosti a dávali prednosť pustovníckemu životu v lesoch a opustených miestach. Príkladom toho sú napríklad slovenskí pustovníci Andrej-Svorad a Benedikt, ktorí bývali v pustovni na Skalke pri Trenčíne. Napriek pustovníckemu spôsobu života boli otvorení komunikácii s ľuďmi, ktorí ich vyhľadávali a poskytovali im nielen duchovnú, ale aj vzdelávaciu pomoc najmä v praktických veciach, ako bolo pestovanie plodín či chovanie dobytku.

Nebolo to však po prvýkrát, čo sa ľudia, ktorí uverili v Krista, rozhodli opustiť tento svet takmer v doslovnom význame a odchádzali bývať na púšť, alebo strávili zbytok života napríklad na plošine, ktorá bola umiestnená na kole niekoľko metrov nad zemou. Táto prax bola rozšírená predovšetkým v kresťanskom staroveku na územiach východne od Ríma.

Nesnažme sa ich posudzovať. Máme dnešné oči a oni žili pred viac ako 1 500 rokmi. Vtedy sa ešte voda sypala a piesok lial. No ľudská spoločnosť mala podobné mechanizmy ako dnes. Aj dnes ľudia odchádzajú z miest i dedín bývať na samotu a živiť sa chovom medulienok a pestovaním ľalií poľných. Takýto odchod je neraz zbavením sa neúmerneho tlaku praktického materializmu a „životnej úrovne“, ktorý číha na našu žiadostivosť a nebadane z nás robí otrokov malých emblémov na veľkých

Foto L. Bechný

autách a veľkých cenoviek na malých kabelkách. Je takýto odchod zo sveta riešením? V istých prípadoch áno. Veď svet je všade tam, kde sa nachádza človek so svojou interakciou a obrazotvornosťou. Ale môže celý svet odísť zo sveta?

Evanjelium nám ponúka opačný pohyb: pohyb z púšte do sveta. Svet = konkrétne životné okolnosti. Konkrétny čas a konkrétne miesto, konkrétni ľudia v ňom: Tibérius, Herodes, Filip, Júdea, Galilea, Itúrea, Annáš, Kajfáš, Ján...

Vtedajší svet riešil svoje záležitosti: ekonomické, sociálne, náboženské, národné. Tak ako aj dnešný svet. Do tohto sveta, úplne konkrétneho, krásneho i skorumpovaného (tak ako my všetci) zaznel Boží hlas nad Jánom, synom Zachariáša.

Prelínanie sa dvoch svetov - viditeľného, hmatateľného, počuteľného a sveta, ktorý je za obrazmi, symbolmi a rituálmi. Oba sú rovnako reálne a oba sú v podstate predmetom viery a subjektívneho vnímania: pre jedného teplá, pre iného horúca tá istá polievka; tá istá lopta príliš mäkká, pre iného príliš tvrdá... Náš každodenný svet: od ranných správ v aute na ceste do práce až po večerné milovanie sa doma. Medzitým sa udeje milión udalostí a slov. Niektoré zachytíme zmyslami, iné tušením. A tie najdôležitejšie: skutočnú lásku, dôveru, oddanosť, lojalitu vnímame nie inak než vierou.

Svet za oponou zmyslov však nie je akýsi tok energií, duchovných neosobných mechanizmov, gravitačných síl nespoznávaných nebeských telies. Rovnako ako smiech dieťaťa nie je iba vzduch, rýchlo prúdiaci z pľúc cez hlasivky a otorinolaringologické dutiny, súčiniaci s mimikou trojklaného nervu.

Boží hlas, ozvena nekonečna, odrážajúca sa v limitoch konečného, živý hlas hovoriaci priamo k srdcu. Žiadna nahrávka, búšiaca do vystrašených sovietskych uší na spôsob agitátorských prehlásení z tlapačov, upevnených na nemeckých tankoch v Stalingrade.

Je to hlas milujúceho, ktorý túži po láske. Nežný hlas, rozumejúci záchvevom utrúpanej duše. Mocný hlas, schopný znížiť vrchy a vyvýšiť doliny, aby z členitej morfológie života vznikala rovina, rovný život, charakter. Hlas ticha vesmíru, v ktorom sa hrajú všetky lásky tohto sveta a do ktorého smerujú všetky nenávisti ako špinavé šaty do nebeskej práčky.

Boží hlas zaznel Jánovi na púšti a hnal ho späť do sveta medzi ľudí. Ján bol obrazom vetra vejúceho z večných hôr. Vejúceho do našich áut s rannými správami na ceste do práce a do našich milovaní sa večer doma. A do miliónov udalostí a slov medzi tým. Aby sme chápali, že zmyslami vnímaný svet je strašne chudobný bez toho iného sveta, rovnako reálneho, ktorého sa dotýkame vierou. A ten iný, večný svet, v ktorom spieva Boh svojim stvoriteľským hlasom, by bol rovnako chudobný, ak by sme ho nemohli počuť v našich konkrétnych životných situáciách. ■

nie. Ja som si to nemyslela. A tiež som sa bála, že keď by som sa rozviedla a ona bude staršia, tak mi môže vytýkať, že je z rozvrátenej rodiny. Tak to išlo ťažko ďalej, kým to nevyriešila manželova smrť.

Vidím veľmi dobre, že mladosť som premárnila, no nie večnosť. Nič už nemôžem vrátiť späť a je mi veľmi ľúto, že som tak málo urobila pre Pána Ježiša. Ja som už dávnejšie chcela byť členkou zboru, ale nemala som odvahu, kým som sa nerozprávala so sesternicou. Ona bola rozhodnutá, že sa vráti do zboru a stane sa členkou. Ja jej hovorím, že to by som chcela aj ja, ale keď tam prideme, či nám nepovie kazateľ, že kde sme boli doteraz? Ale teraz ďakujem Pánu Bohu za všetku jeho dobrotivosť.

*Juliana Vargová (Moravská), Lok
(Prečítané pred zborom
pri prijímaní za člena.)*

Wycliffe

DEDIČSTVO

Betty Amon číta z Novej zmluvy v jazyku Nukuoro na modlitebnom stretnutí prekladateľského tímu Biblie. Ženy z Bettinej rodiny po celú generáciu túžili pracovať a pracovali na preklade Biblie do jazyka Nukuoro. Betty zdedila toto poslanie - priniesť Božie slovo ľuďom v Nukuoro - po svojej matke, starej mame a prastarej mame. Túto jazykovú skupinu tvorí len 1 000 ľudí, ktorí žijú na maličkom ostrove v obrovskom Pacifiku. Ich túžba porozumiť Božej správe však bola dostatočne silná na to, aby desaťročia pracovali bez akejkoľvek odbornej pomoci a moderných prostriedkov. S podporou partnerov organizácie Wycliffe bude Biblia v Nukuoro čoskoro publikovaná. Podporiť preklad Biblie do materinskej reči jedného z národov na svete môžete aj vy! Možnosti, ako to urobiť, nájdete na našom webe www.wycliffe.sk (Modli sa, Prispej, Poď, Projekty). Ak sa chcete modliť alebo finančne prispieť na konkrétne miesto, v časti PROJEKTY si vyhľadajte projekt prekladu Biblie - TUGEN. Nájdete tam popis k tomu, ako to urobiť. Alebo nás jednoducho kontaktujte na lenka_timkova@wycliffe.sk, 0911 776 304 (Lenka Timková, koordinátorka financovania projektov, Wycliffe Slovakia). Poradíme vám, ako na to.

Elyse Patten, Lenka Timková

„Anton Srholec reprezentuje Boha, ktorý je veselý.“ (Alena Čermáková)

PUTÁ

Foto: ĽUBO BECHNÝ

Želal si, aby mu zaspievala na poslednej rozlúčke. Nevie, ako to dokázala, ale toto posledné želanie mu splnila, aj keď to pre ňu v tej chvíli muselo byť ťažké. Bol pre ňu láskavým otcom, ktorého v detstve nemala. Priateľom, s ktorým viedli hodinové rozhovory o živote medzi nebom a zemou. Človekom, ktorý rozosmieva, keď plačete. A ona mu bola kamerou a perom, zachytávajúcim jeho pohnutý príbeh. **ALENA ČERMÁKOVÁ**, autorka knihy rozhovorov s Antonom Srholcom a dokumentárneho filmu o jeho živote, prijala spolu s manželom Ivanom pozvanie na novembrovú konferenciu RoS do Starej Ľubovne – Rodinné putá. Rozhovor s ALENOU ČERMÁKOVOU A JEJ MANŽELOM IVANOM moderoval **Peter Mihoč**, redakčne spracovala **Emília Mihočová**.

Rodinné putá

Čo si predstavíte ako prvé, keď sa povie „rodinné putá“?

ALENKA: Predstavím si tie putá, ktoré nasadzujú na ruky policajti zločincovi. Vysvetlím dôvod. Na tento svet som prišla veľmi mladým rodičom. Keď som sa narodila, moja mama mala 17 rokov. Otec bol v tom čase vo väzení. Súdne trestaný bol celkovo 9-krát. Sedel dokonca aj v Leopoldove. To, samozrejme, ovplyvnilo náš rodinný – aj môj – osobný život.

Do vienkia som dostala dušu umelca, ktorá je nevyspytateľná a citlivejšia, menej schopná pre praktický život, ale oveľa viac uvažujúca o zmysle života. Študovala som dokumentárny film na VŠMU a vo svojom prvom filme *Vyzliekanie z vlastnej kože* (nájdete na youtube.com) sa vyrovnávam so svojou identitou, so vzťahom k otcovi, k rodine...

A keď hovoríme o putách, tak mi napadá jedna scéna z tohto filmu, ktorú sme točili s mojím otcom. Bolo mi ho ľúto – bol alkoholik, takmer bezdomovec. S manželom Ivanom sme mu kúpili pár pív a nasadli sme do auta, ktoré sme mali požičané z VŠMU, aby sme mohli nakrúcať. Otec si nevedel zapnúť pás, pretože dovtedy sedel iba v policajnom aute, s putami na rukách. Takže toto je moja asociácia k putám.

Takže spomienky na otca pri-nášajú aj bolesť?

Alenka: Áno, ale potom som pochopila, aký bol krehký. Nevedel niesť svoj životný údel. Nosieval dederónovú košeľu a tesláky. Hovoril mi, že nikdy nebude vyberať z kontajnerov, že to je jeho hranica, za ktorú nezájde. Tesne predtým, ako umrel, som ho po čase stretla a mal obuté špicaté topánky. Tvrdil, že ich našiel vedľa kontajnera. Život je už raz taký – prináša bolesť, ale aj veľa radosti. Keď otec v r. 1998 zomrel, práve sme sa s manželom Ivanom vracali z Prahy. Policajti nám po príchode domov oznámili, že otec zomrel. Bolo ho treba pochovať a odpečatiť jeho byt. V jeho byte som našla veľa duchovných kníh. Myslím si, že veľmi hľadal Boha. Na pohrebe sme boli siedmi. Prišla aj moja mama. Bol to zvláštny okamih. Akoby odchádzal kus zo mňa, aj keď sme mali celý život zložitý a ťažký vzťah.

Z filmu vo mne utkvela scéna, keď hovoríte o tom, ako sa otec vyhráždal, že vás ešte ako dieťa vyhodí von oknom, keď si preneho prišli policajti. Dokázali ste mu to všetko odpustiť?

Alenka: Práve počas natáčania toho filmu som si prvýkrát v živote uvedomila, že otcovi chcem odpustiť. Bol skoro bezdomovec, mal mastné vlasy, bol stále opitý, býval u svojej mamy, ktorú svojou

prítomnosťou dosť ničil. Keď som ho počas nakrúcania takto videla, prišlo mi ho ľúto. Navrhla som mu, že ho ostrihám. Umyl si vlasy. Oholil sa. Obliekol sa do čistých šiat. Bol to pekný muž, vyzeral tak trochu ako Alain Delon. Keď som sa dotkla jeho vlasov, niečo sa stalo – z nenávisťi, ktorú som k nemu cítila, z túžby vyrovnáť sa s ním, som prešla až do odpúšťania. Odvtedy ma to odpúšťanie otcovi neopustilo.

Manželské putá

Čo vás, Ivan a Alenka, pripúta-lo k sebe navzájom?

Ivan: Zoznámil nás môj brat, ktorý Alenku oslovil ako speváčku do kapely. Opýtal som sa jej, či by nebola ochotná zaspievať moje pesničky. Páčil sa mi jej hlas. A Alenke zase moje piesne. Teda okrem osobného vzťahu vznikol medzi nami aj vzťah profesný. Spútalí sme sa láskou. A tie putá nám ostali – dodnes sme prepojení pracovne aj osobne, sú to príjemné putá.

Ako manželia spolu žijete aj pracujete. Dá sa to?

Ivan: Vidíte, že sa dá. Pohádame sa a ideme ďalej (smiech).

Robíte nezvyčajný typ hudby, šansón. Nechceli ste robiť niečo, čo je komerčnejšie – mož-

no viac ziskovejšie v dnešnej dobe?

Ivan: Keď sme začali robiť hudbu, tak sme nevedeli, že sú to šansóny. Nechceli sme robiť klasické popové, komerčné pesničky, ale príbehy. Vždy ma zaujímal znázorňovať hudbu výtvarne. Robím veľa hudby pre film a televíziu. Chceli sme, aby aj naša hudba vyjadrovala nejaký obraz, pocit. Aby niesla message, posolstvo. Prvé CD sme nieisto a alibisticky nazvali: Šansóny a iné piesne, lebo sme si neboli istí, či to, čo robíme, je skutočne šansón. Časom sme prišli aj k duchovnejšiemu posolstvu a zhudobnili sme žalmy prebásnené Milanom Rúfom. Postupne začala písať texty aj Alenka, tým pádom sú naše piesne ešte osobnejšie, konkrétnejšie.

V hudbe je dôležitý sluch – kto u vás musí koho viac poslúchať?

Ivan: Muzikant musí viac poslúchať interpreta, preto musím ja viac poslúchať Alenku. V našich piesňach sa ide po texte, je to o pocyte, naladení na spoločné dýchanie, tempo...

Alenka: Vďaka Bohu, že som interpret (smiech). Ako speváčka musím byť dominantná, inak je dominantný manžel. Vyvažuje sa to.

Putá k Bohu

Kde sa začalo rodiť puto medzi vami a Bohom?

Alenka: Ja som bola človekom, ktorý Boha hľadal, ale nenachádzal. Obraz Boha som nevidela v ľudoch, nenachádzala som Ho ani v kostoloch. V r. 2002 som však ochorela a dostala som sa do nemocnice. Mali sme vtedy relatívne malé deti. Stanovili mi nepríjemnú diagnózu. Keď mi to oznámili, začala som sa rozprávať s Bohom. V tichu, v samote som Mu hovorila, aby mi prepáčil, že som nepochopila, čo mal pre mňa pripravené a išla som si tvrdohlavo svojou cestou – nie som svätý človek, prešla som si všeličím, a bolo mi to ľúto. Netušila som, že to, čo robím, sa volá pokánie.

Nevyšťala som Mu, že sa zrejme blíži môj odchod, iba som Ho prosila, aby sa postaral o moje deti a manžela. Povedala som Mu,

že ešte nie som pripravená na odchod. Poprosila som Ho, ak je to možné, aby som mohla ešte žiť.

A vtedy sa stalo niečo zvláštne – mala som mystický zážitok s Bohom, hoci som o tom dovtedy nikdy nečítala. Videla som jasnú postavu bez tváre, ktorá vyžarovala svetlo a úžasnú lásku, jej ruky sa ku mne približovali. Vedela som, že dostávam nádej. Prežila som zázrak uzdravenia, čo potvrdili aj lekári. Boh mi daroval cestu smerom k Nemu a už nikdy som ju nechcela opustiť.

Vydali ste sa na cestu, ale zabľúdili ste – smerom k ezoterike...

Alenka: Áno, spoznala som duchovný svet z opačnej strany, veľmi negatívny a nepríjemný. Zmialta ma veta, ktorú som čítala po odchode z nemocnice v jednej ezoterickej knihe. Bol tam Ježišov citát: *budete ešte väčšie zázraky činiť ako ja*. Povedala som si: Áno, to je ten Ježiš, ktorého som stretla v nemocnici. Kardinálny problém je v tom, že ak človek nemá základy, nemá sa čoho chytiť. Keď nemá múdre otcovské, rodičovské vedenie, tak sa mu stane, že zabľúdi. Dnes je oveľa ťažšia doba na rozlišovanie. Mám pocit, že mutácia zla je taká obrovská, že sa v tom človek neorientuje. Ale potom som už trafila do správnych dverí a z tejto cesty by som nerada zišla.

Kedy prišiel „reparát“?

Alenka: V r. 2008, keď sa choroba vrátila. V ruke som držala pilulu, ktorú som vytiahla z vrečka a modlila som sa: „Otče, odpusť mi, že som Ťa znova nepochopila, že som zabľúdila, nenašla som Tvoju cestu. Sľubujem ti, že viac nepôjdem za liečiteľmi a keď sa mi zhorší zdravotný stav, budem sa modliť, alebo pôjdem k lekárovi.“ Bolo to detské, naivné, ale čisté. Pripravila som si modlitby – citáty z Písma, pre prípad, že sa mi zhorší zdravotný stav a bude to ťažké. To mi pomáhalo prekonať prvý rok obrovských bojov. Modlila som sa päťkrát denne a modlitbami som sa uzdravila.

Čo na to lekár?

Alenka: Už som mala naplánovanú operáciu ucha. Pred Vianocami sa môj operatér, ktorý býval u nás v bytovke na treťom poschodí, vracal domov ovešaný nákupnými taškami. Otvorila som dvere a hovorím mu: „Pán doktor, ja som zdravá. Prosím vás, odvolajte tú operáciu.“ Hovorí mi: „Ale prosím vás, pani Čermáková, vy sa nádejate?“ 8. januára som prišla k nemu do ambulancie na vyšetrenie. Mala som subtotálny defekt ucha a nejakú perforovanú časť, ktorá z medicínskeho hľadiska nikdy nemohla dorásť. Takže som bola vlastne hluchá speváčka. Mala som vtedy koncerty v Rakúsku a na 90% som nepočula, ale od-

spievala som to, nikto o tom nevedel. Aspoň som nepočula chyby (smiech). Lekár ma posadil do kresla, odsunul mikroskop, pozrela sa mi do očí a znova ma vyšetřil. Nakoniec povedal: „No ja neviem, buď ste čarodějnica, alebo ste si to tam hore museli vymodliť.“ Začal mi vysvetľovať, že sa stalo niečo, čo je z medicínskeho hľadiska nemožné. Boh mi neuveriteľným spôsobom cez tieto choroby, ťažké situácie, cez uzdravenie stále dával o sebe vedieť.

Zmenilo sa niečo vo vašom živote po uzdravení?

Alenka: Zmenilo sa toho veľmi veľa. Uzdravenie – to nie je iba fyzická, ale hlavne psychická záležitosť. Vaša duša, niečo v nás, musí pochopiť: som prijatý, som milovaný, a to dokonca taký, aký som. Dovtedy som navonok síce pôsobila ako zabávač, ale vnútorne vo mne prevládala temnejšia stránka. Bolo mi ľúto, keď som videla šťastné deti, ktoré majú milujúcich

rodičov, a ja som vedela, že to nemám. No po uzdravení sa z môjho vnútra začala predierať vnútorná radosť, po ktorej som túžila a obdivovala ju na iných ľuďoch.

Na ceste s Bohom a hlavne – musím zdôrazniť – s Ježišom som pochopila, že som milovaná. A to je tá cesta k prijatiu seba samého. Ja som človek, ktorý má rád ostrie a na tom ostrí stále balansujem. Keď niečo chcem chápať, tak tomu musím rozumieť do hĺbky, inak robím nehorázne chyby a prešľapy. No dnes viem, že som milovaná napriek prešľapom.

Zdravotne ste dnes v poriadku, ale iste sú tu zápasy iného druhu...

Alenka: Máme rodičov, ktorí starnú; deti, ktoré odchádzajú z domu a nie celkom sympatizujú s tým, čo máme v našom zornom poli my. Ani v mediálnom svete nie je ľahké zápasit o svoje miesto. Nie je ľahké spievať piesne v slovenčine v krajine, kde sa preferuje niečo

iné. Točiť dokumentárne filmy je skoro zbytočné. Je síce príjemné, ak mi pár ľudí potľapká po ramene a povie, že to bolo dobré, ale to je málo. A keď človek zrazu zostane sám, tak musí zniesť seba samého, vydržať so sebou.

Čo vám v takých chvíľach pomáha?

Alenka: Pochopila som, že mi viac vyhovuje ticho. Sú dni, kedy si vôbec nepustím hudbu, dokonca ani telku. Radšej si čítam Písmo, idem von so psom a hodinu sa s radosťou modlím.

Putá k Antóniovi

Keď sa v r. 2008 choroba vrátila – tá istá diagnóza –, pochopili ste to ako varovný prst, ktorý vám naznačil, že sa uberáte nesprávnym smerom. Boh vám vtedy niekoho poslal, aby vám ukázal cestu – Antónia Srhoľca. Kedy ste sa prvýkrát osobne stretli?

Ivan: Keď sme spievali na jednej akcii. Keď počul Alenku spievať, bol nadšený a povedal jej: „Napil som sa čistej vody! Je to krásne. Kde ste sa tu zjavili, odkiaľ ste prišli? Nič o vás neviem.“ Požiadal nás o CD-čko a po týždni nám zatelefonoval. Požiadal nás, aby sme mu spievali na oslave jeho 75. narodenín.

S Antonom Srhoľcom sme potom trávili vzácne chvíle pri raňajkách a viedli sme dlhé debaty. Vysvetlil nám veľa vecí úplne jednoduchým spôsobom – v tom bol majster. To, čo sa stalo Alenke, jej vysvetlil na CD-čku.

Alenka: O mojom stretnutí s Hospodinom v nemocnici mi povedal: „Ty si sa už napila z toho sveta, po ktorom všetci túžime. Je to tak, ako keď je CD na okraji stola a rozhoduje sa o tom, či padne na zem, alebo sa vráti na stôl. Teba, Alenka, Hospodin vrátil naspäť.“

Bol rád, keď videl, že kráčate po ceste viery?

Alenka: Hovorieval mi: „Alenka, ty si taká konvertitka. Ty si teraz pre toho Boha taká nadšená – len si dávaj pozor, aby ti nenarástli príliš veľké krídla, lebo psychiatrie sú plné veriacich ľudí.“ Páčilo sa mi, že

ma držal pri zemi. Vďaka nemu som neuletela zase do inej dimenzie.

Čo vás na Antóniovovi uchvátilo?

Alenka: Bol to človek, ktorý miloval ľudí a v každom okamihu života im slúžil. Nebol náboženský. Nemal rád náboženské termíny. V každom človeku vyhmatal to najlepšie, čo v ňom bolo a vedel na to upozorniť. Sám seba nevnímal ako výnimočnú bytosť, ani celebritu. Hovoril o sebe ako o obyčajnom človeku. Znie to ako klišé, falošná skromnosť. Ale my sme mali možnosť s ním kráčať od roku 2009, kedy sme začali s prípravou dokumentárneho filmu o jeho živote. Videli sme ho v rôznych situáciách: pri pití vína, speve piesní, službe bezdomovcom, pri komunikácii s prezidentom a inými dôležitými ľuďmi... Nikdy sa nepovyšoval, vždy bol priamy, úctivý. Krehko obnažene otvorený, zraniteľný, a predsa neuveriteľne silný. Človek prirodzene cítil jeho autoritu. Mal takú zvláštnu vlastnosť - ľudia mu radi plnili práania, pretože on sám vysielal zrelú lásku a nebolo to falšované. To, čo hovoril, to aj žil a naopak: žil to, čo hovoril. A to je dnes vzácné.

V decembri 2015 ste vydali knihu rozhovorov s Antonom Srholcom, ktorej súčasťou je aj CD - dokumentárny film o jeho živote. Prečo by si ho mali ľudia pozrieť?

Alenka: Film nie je iba o Antóniovovi; je o ceste človeka. António je archetypom človeka - pútnika, ktorý kráča svojím životom, vyrovnáva sa s tým, čo sa mu stalo, pripravuje sa na odchod. António vo filme hovorí, čo je pre neho v živote najvzácnejšie a z čoho si my môžeme zobrať príklad, ako uchopiť základné veci: ako mať rád človeka, ktorý mi ubližuje. Ako odpúšťať. Ako veriť v Boha v tejto zložitej dobe. Ako sa rozprávať s autoritami. Ako sa vyrovnáť s falošnou autoritou. Ako riešiť hierarchiu cirkvi. Ako zápašať v tomto svete... A to sú aj moje témy, otázky.

Čo na vás pri natáčaní najviac zapôsobil?

Ivan: Keď sme sa s ním dostali do väznice v Leopoldove, kam sa vrá-

til po 63 rokoch. Išli sme do cely, kde bol zavretý 90 dní na samotke. Prvýkrát na vlastné oči videl, kde bol zavretý. A to bol pre mňa silný zážitok. Obdivoval som, s akou ctou, nadhľadom a humorom to zvládol - kým my sme z toho boli ešte dva dni zničeni. Keď sme došli, pozval nás na obed a vtipkoval. Je vidieť, že bol nad vecou, že skutočne odpustil, skutočne žil slobodný život. Sloboda - to bolo jeho celoživotné motto.

Alenka: Stotožňujem sa s Ivanom, lebo aj pre mňa to bol najsilnejší zážitok. Po celý čas som na neho mieriť kamerou a on tej kamere hovoril Alenka. Keďže zle počul, musela som hlasno kričať. V tom priestore väznice som si pripadala ako bachar, ktorý vypočúva väžňa. Keď som sa na druhý deň ráno zobudila, oči som mala zaliate slzami. Celý deň som preplakala a nevedela som vysvetliť, prečo. Ako partizán som musela vydržať niekoľko hodín nakrúcania v leopoldovskej väznici dívajúc sa na neho, ako to

tam opisuje; a napriek tomu, že ten priestor priam roztancoval svojou úžasnou povahou, doľahlo to na mňa. Doľahlo to na mňa tak negatívne, až som sa z toho musela vyplakať.

Na premiére filmu 6. októbra v Bratislave ste hrali pieseň, ktorej text sám napísal...

Ivan: Bolo to jeho želanie. Napísal text o slobode a mňa požiadal, aby som naň zložil hudbu. Prial si, aby to bola taká hudba, ktorú by potom sám dokázal zaspievať. Túto pieseň o slobode venoval Konfederácii politických väzňov a stala sa ich hymnou. Bola to pre mňa česť. **Alenka:** Túto pieseň prezentoval pri každej novej príležitosti a želel si, aby bola aj vo filme, no do záverečných tituliek sa nehodila. Museli sme mu sľúbiť, že ju zahráme na premiére filmu, po príhovore, ktorý nahrál, keďže sa na nej nemohol už osobne zúčastniť.

Evanjelický východ, február 2016

**Utečenci
a Biblia**
Ján Henžel

**Poučenie od
figovníka**
Ján Komrska

DVE KÁZNE

CUDZINCI A UTEČENCI V BIBLIÍ

DEUTERONÓMIUM 10, 12–22

JÁN HENŽEL (tajomník Rady CB)

Český prezident Miloš Zeman skončil svoj vianočný príhovor v súvislosti s migračnou krízou týmito vetami: „Tahle země je naše. A tahle země není a ani nemůže být pro všechny.“

Otázka migrantov má silný emocionálny a politický náboj. Nikto z nás k nej nepristupuje s nezaujatou neutralitou. Ešte aj názvy ako cudzinci, utečenci, imigranti, emigranti, exulanti, vyhnanci a pod., ktoré používame, z nás robia ich priaznivcov alebo odporcov hneď ako otvoríme ústa.

Keďže je to tak, hneď na začiatku pripomínam, že som synom prisťahovalcov. Tí sa v snahe uniknúť nastupujúcemu komunizmu rozhodli v roku 1947 presťahovať z Maďarska do Československa. Komunizmus ich veľmi rýchlo dostihol aj tu, a preto sa niektorí naši príbuzní rozhodli ujsť do Kanady. Ja sám som vykonával základnú vojenskú službu v južných Čechách a počas zamestnania v SES Tlmače som často chodieval do Prahy na naše generálne riaditeľstvo. Napriek tomu som v Čechách od roku 1993 cudzincom.

Nejdem však rozprávať o svojich skúsenostiach a pocitoch v súvislosti s migračnou krízou, ktorá ovláda Európu a bude zásadným spôsobom ovplyvňovať náš život aj v tomto roku. Je to veľmi ťažká záležitosť

a nemôžeme ju vybaviť jednou úvahou. Chcel by som ju vlastne iba uviesť pohľadom na učenie Biblie o cudzincoch a utečencoch. Musíme pritom brať do úvahy príslušné zákony a prikázania Starej a Novej zmluvy, ale aj skúsenosti Božieho ľudu v biblických dejinách a výhľad Biblie na budúcnosť.

Nie je to ľahké, lebo humanitárny prístup k problému utečencov dostáva občas náter akejsi kresťanskej láskavosti s odvolávkou na príbeh o Milosrdnom Samaritánovi alebo Kázeň na Vrchu. My sa však pokúsime o biblickú teológiu cudzincov. Najprv si položíme otázku: Aký je postoj Biblie k prisťahovalcom a utečencom? A potom ďalšiu: Čo na túto tému hovorí evanjelium o Božom kráľovstve?

Aký je postoj Biblie k prisťahovalcom a cudzincom?

Musíme začať pri zložitej spleti starozmluvných textov, najmä pri biblických zákonoch, ktoré sa týkajú rôznych typov cudzincov v starovekom Izraeli. Izraelský národ potreboval zákony, aby vedel, ako zaobchádzať s takými ľuďmi. Izrael mal ústrednú rolu v starovekom Blízkom Východe. Pestoval politiku, ktorou zachovával svoju národnú identitu a celistvosť. Zároveň však žil v pohnutých časoch a barbarických spôsoboch starovekého sveta, kde bol neustále konfrontovaný prítomnosťou cudzincov vo svojej krajine.

Starozmluvný zákon teda rozlišoval medzi rodenými Izraelitmi a rôznymi typmi cudzincov. Kľúčovým slovom je hebrejský výraz *ger*, ktorý sa zvykne prekladať ako cudzinec alebo pútnik. Stará zmluva rozlišuje 2 typy cudzincov:

a) Prispôsobujúci sa cudzinci, ktorí sa rozhodli zapojiť sa do izraelskej kultúry a náboženstva. Grécka SZ ich nazýva *prozelyti*.

b) Nepriprôsobujúci sa cudzinci, ktorí sa síce usídlili v izraelskej spoločnosti, ale rozhodli sa zachovať si svoju nezávislú identitu.

Biblický zákon je až prekvapujúco štedrý a ústretový voči cudzincom v Izraeli. Uznáva, že takí ľudia sú bezmocní a často chudobní a núdzni. Týmto priznáva spravodlivé a pohostinné zaobchádzanie. Obe tieto skupiny cudzincov biblický zákon chránil pred zneužívaním, nespravodlivým zaobchádzaním a vykorisťovaním.

Cudzincom ponúkal rôzne úrovne sociálneho začlenenia v závislosti od ich ochoty prispôsobiť a začleniť sa. Napríklad títo prozelyti sa mohli zúčastňovať na hlavných izraelských sviatkoch vrátane paschy a dňa zmierenia. Mali rovnaký prístup do tzv. útočiskových miest a v poexilovom období mohli aj zdediť pôdu. S prispôsobujúcimi sa cudzincami bolo treba zaobchádzať v podstate rovnako ako s rodenými Izraelitmi, až na niekoľko výnimiek. Napríklad cudzincom nebolo zakázané jesť z mŕtvych zvierat. (Dt 14, 21) Ani prispôsobujúci sa cudzinci však neboli považovaní za *Izraelitov* v plnom zmysle, pravdepodobne preto, že ich predkovia neprežili spasiteľné udalosti paschy a exodu.

Motiváciou pre Izraelitov k takýmto pozitívnym a osvieteným zákonom bola spomienka na to, že predkovia Izraelitov boli otrokmi a cudzincami v Egypte. Preto Hospodin napr. v Exodus 22, 20 stanovuje: *Cudzincinca nebudeš utláčať ani sužovať, veď aj vy ste boli cudzincami v Egypte*. V nasledujúcej kapitole je použité tzv. zlaté pravidlo, ktorým aj Ježiš zhrnul Zákon a Prorokov: „*Robte iným tak, ako chcete, aby oni robili vám.*“ Ex 23, 9: *Neutláčaj cudzincinca. Dobre viete, čo v sebe cíti cudzinec, lebo sami ste boli cudzincami v Egypte*.

Dokonca aj charakter Boha je motiváciou pre Izraelitov. Deuteronomium 10, 17–19: *Veď Hospodin, váš Boh, je Boh bohov a Pán pánov, Boh veľký, mocný a hrozný, ktorý neberie ohľad na osobu a neprijíma úplatok, ale zástáva sirotu i vdovu, miluje cudzincinca, dáva mu chlieb a odev. Preto milujte aj cudzincinca, lebo aj vy ste boli cudzincami v Egypte*.

Najpozoruhodnejšie je, že v tej istej kapitole v Levitikus 19, kde čítame často citovaný citát *Miluj svojho blížneho ako seba samého* (v. 18), je Izraelitom v 34. verši prikázané: *Cudzinec, ktorý sa zdržuje u vás, nech je pre vás ako domorodec. Miluj ho ako seba samého, lebo aj vy ste boli cudzincami v Egypte. Ja som Hospodin, váš Boh*. Dokonca sa zdá, že tento príkaz milovať cudzincinca sa netýka iba prispôsobujúceho sa prisťahovalca.

Túto časť môžeme teda zhrnúť tým, že biblické zákony, ktoré sa týkajú cudzincov v izraelskej krajine, nabádajú k štedrému a pohostinnému prístupu k cudzincom v ich strede, dokonca bez nutnosti ich asimilácie. V prípade Izraelitov to bolo motivované ich osobnou skúsenosťou, keď boli sami cudzincami. Táto motivácia sa dá uplatniť aj širšie ako iba na Izrael, lebo vo svetle novozmluvného učenia sú všetci kresťania cudzinci a pútnici.

Biblické zákony,
ktoré sa týkajú
cudzincov
v izraelskej krajine,
nabádajú k štedrému
a pohostinnému prístupu
k cudzincom v ich strede,
dokonca bez nutnosti
ich asimilácie.

Biblia a utečenci

Popri prekvapujúcich biblických zákonoch o prívětivom zaobchádzaní s cudzincami všeobecne, nachádzame v izraelských dejinách aj konkrétne prípady azylantov či utečencov. To neboli presne takí utečenci, akých stretávame my dnes, ale aj tak dokazujú, aký hlboký súcit má Biblia s osudom utečencov.

V roku 586 pred Kristom sa izraelský národ dostal do vyhnanstva v Babylone. To neboli len utečenci. Oni boli deportovaní, vyhnaní – čo je ešte horšie. Podľa Ž 137, 1 *Pri babylonských riekach, tam sme sedávali a plakávali, keď sme spomínali na Sion*. Veď Jeruzalem bol v ruinách a ich deti pozabíjané. Toto bolo predpovedané na viacerých miestach v Staréj zmluve. Žalostil nad tým Jeremiáš a písal Ezechiel a Daniel. Stará zmluva poskytuje veľa priestoru tejto katastrofálnej skúsenosti a budúce generácie Židov žili pod týmto mrakom. Podobne ako sa dnešní Židia strasú pri spomienke na holokaust. Ani teda veľmi nezveličujeme, ak charakterizujeme Starú zmluvu ako knihu o utečencoch.

Učenie a príklad Ježiša Krista

Keď prichádzame do Novej zmluvy, hľadáme odpoveď na otázku: „Čo by robil Ježiš?“ Predtým sa však musíme pozorne pozrieť, čo Ježiš **urobil**. A on urobil v zásade 2 veci:

a) Ježiš vstúpil do dejín s nebeským kráľovstvom, ktoré zahŕňalo ľudí, ktorých Izraeliti považovali za jeho najnepravdepodobnejších obyvateľov. Boli to

chudobní, ženy, deti, sociálne vylúčení (prostitútky, malomocní) a dokonca pohanskí hriešnici, ako sme my. Ježiš takto redefinoval Boží ľud. Tento dychvyrážajúci radikálny obrat zhrnul slovami: *Mnohí prví budú poslednými a poslední prvými.*

b) Druhé, čo Ježiš urobil, bolo to, že trval na tom, že tí, ktorí ho uznávajú za Krista, sa majú starať o chudobných a bezmocných.

Každé zo štyroch evanjelií zachytáva odlišnú charakteristiku Ježišovej morálnej vízie pre jeho ľud. U Matúša volá Ježiš po spravodlivosti, ktorá presahuje spravodlivosť farizejov a zákonníkov. U Marka nás vyzýva k hrdinskému učeníctvu. Ján sa sústreďuje na spoločný život vzájomnej lásky kresťanov.

Ale evanjelium podľa Lukáša je pre našu tému najaktuálnejšie. Ježiš tu svojím príkladom aj učením očakáva, že jeho nasledovníci sa budú starať o ponížených a odmietaných. Máriina pieseň hneď v 1. kapitole ospevuje Pána, ktorý *povýšil ponížených a hladných nasýtil.* Na rozdiel od návštevy mudrcov v dome u Matúša, prvými návštevníkmi narodeného Ježiša sú pastieri, ktorí ho našli v maštali. Kázanie Jána Krstiteľa nabádalo k zdieľaniu sa s núdznými. Príbeh colníka Zachea dokazuje, že poznanie Ježiša nevyhnutne vedie ku konaniu spravodlivosti a milosrdnosti.

Lukáš dokonca samotného Ježiša opisuje ako cudzinca na zemi, ktorý bol závislý od podpory iných. Tento Ježišov príklad sa stal podkladom pre pohostinnosť voči cudzincom. *Keď dávaš obed alebo večeru, nepozývaj svojich priateľov, bratov, príbuzných alebo bohatých susedov, aby sa nestalo, že ťa aj oni pozvú a mal by si odplatu. Keď robíš hostinu, pozvi chudobných, mrzákov, chromých a slepých! A budeš blahoslavený, lebo oni sa ti nemajú čím odplatiť, a tak dostaneš odplatu pri vzkriesení spravodlivých.* (Lk 14, 12-14) Samotné grécke slovo „pohostinnosť“ doslova znamená „lásky k cudzincovi“. Aj Ježiš mal osobnú skúsenosť utečenca, keď musel utiecť s rodičmi do Egypta pred prenasledovaním Herodesa Veľkého. Ježiš očakáva, že jeho nasledovníci budú napodobňovať jeho hlboký záujem o núdznych, nech sú to ktokoľvek.

Všetko, čo som tu doteraz napísal, znie veľmi zbožne. Lenže láska voči utečencom nesie so sebou aj veľké riziká. Veľkorysé vyhlásenie Angely Merkelovej, že „u nás sú utečenci vítaní,“ spôsobilo obrovský príval utečencov, ktorý už nevládajú ani bohatí a dobre organizovaní Nemci. Medzi státisícmi utečencov boli aj 2 teroristi, ktorí strieľali v novembri v Paríži. Nikto nevie, koľko je medzi nimi aj ďalších. Nie je tá kresťanská veľkorysosť príliš riskantná?

Áno, je! Pravá viera a kristovské učeníctvo je však vždy riskantné. Keď sa Ježiš sklonil a komunikoval so ženou Samaritánkou, tak jeho učeníci boli pohoršení.

Ježiš riskoval stratu svojej povesti v spoločnosti, ktorá bola posadnutá statusom, ctou a hanbou. Keď uzdravil slepého a chromého, tak riskoval, že ho zavalia núdzni ľudia – a občas sa mu to aj stávalo. Také riziká ho však neodradili – a nemali by odradiť ani nás.

Hovorí: *Nezabúdajte na pohostinnosť, lebo niektorí vďaka nej prijali ako hostí anjelov, hoci o tom nevedeli.* Áno, svojou pohostinnosťou môžeme niekedy prijať ako hostí teroristov, ale aj anjelov.

Ježišov príklad a učenie si od nás vyžaduje súcitnú reakciu na utečencov, cudzincov a odstrkovaných ľudí. Poznáme predsa srdce cudzinca, lebo aj každý jeden z nás bol stratený a odcudzený od Boha. Pre nás teda platí rovnaká logika ako pre staroveký Izrael. Voľakedy sme boli cudzincami pre Boha. Potom, keď nás prijal do svojej rodiny, stali sme sa cudzincami v inom zmysle. Sme cudzincami vo svete, v ktorom tu žijeme.

Záver

V etických otázkach nachádzajú dnes kresťania zhodu ťažšie ako v otázkach učenia. Sčasti je to dané naším rozdielnym sociálnym pozadím. Preto som hneď na začiatku porozprával svoju malú, ale osobnú skúsenosť v tejto oblasti. Ťažko sa dosahuje zhoda aj pre naše rozdielne politické preferencie – a tie sa budú v tomto predvolebnom období ešte zvyrazňovať.

Počúvajte a poslúchajte však celú „radu Písma Svätého“, ktoré bolo napísané pre nás. Bolo napísané pre nás, aby nás učilo nielen čomu máme veriť, ale aj ako máme žiť.

Kresťanské prijímanie cudzincov nie je naivná láskavosť. Odohráva sa s plným vedomím súvisiacich rizík. Kresťanský prístup k utečencom sa zakladá na Božej láske ku všetkým, dokonca (alebo zvlášť!) k vylučovaným a cudzincom. Na dôvažok Biblia zdôrazňuje nerozlúčné spojenie medzi etikou a misiou. Zdôrazňuje to na mnohých miestach, ale napríklad aj v Genezis 18, 18-19, kde je požehnanie všetkých národov zeme skrze Abrahámu spojené s tým, že Abrahámovi *potomkovia budú dbať na Hospodinovu cestu a konať podľa spravodlivosti a práva.* To, ako žijeme, má obrovský vplyv na úspech/neúspech našej misie a evanjelizácie. Čo platilo pre Izrael vtedy, platí aj pre Cirkev dnes.

V súčasnej utečeneckej kríze majú kresťania skvelú príležitosť zatraktívniť evanjelium a znázorniť evanjelium. To evanjelium, ktorým sme získali nezaslúženú a štedrú priazeň od Boha. Kto iný by mal dokázať poskytnúť takéto štedré privítanie cudzincom ako my?! Pán Ježiš nám dal pred svojím odchodom poslanie ísť do celého sveta a robiť jeho učeníkmi všetky národy sveta. A predstavte si: Teraz prichádzajú tieto národy sem k nám! Aká skvelá príležitosť naplniť svoje kresťanské poslanie! ■

(Prednesené v zbore Cirkvi bratskej v Nitre)

V etických
otázkach
nachádzajú
dnes kresťania
zhodu
ťažšie ako
v otázkach
učenia.

POUČENIE OD FIGOVNÍKA

MK 11, 12-14 a 20-25

JAN KOMRSKA (Architekt, dôchodca)

Posledné dni pred zatknutím a umučeníím chodieval Pán Ježiš s učeníkmi z Jeruzalema prenocovať do Betánie, pravdepodobne do domu Márie, Marty a Lazára. Asi tri kilometre dlhá prechádzka ráno a večer bola príležitosťou na záverečné vyučovanie najužšieho kruhu žiakov – učeníkov. Učiteľ používal nielen verbálnu formu výkladu, ale aj rôzne akcie, pri ktorých sa mohli žiaci učiť počutím aj pozorovaním.

Cestou do Jeruzalema, asi v pondelok ráno veľkonočného týždňa, sa hladný učiteľ chcel nasýtiť ovocím z figovníka. Na strome však bolo iba lístie a Pán Ježiš ho odsúdil k trvalej neplodnosti. Figovník vyschol a Majster dal učeníkom, ktorí si to všimli, lekciu o modlitbe viery.

V epizóde s figovníkom nás Pán Ježiš prekvapuje nečakane tvrdým konaním. Strom, ktorý sa „prevínil“ tým, že nemal ovocie, je okamžite odsúdený a nemá možnosť nápravy. Učeníci si isto pamätali podobnosť o figovníku, ktoré zapísal Lukáš (Lk, 13, 6-9). Majiteľ figovníka hľadal na strome ovocie márne tri roky, ale vypočul návrh záhradníka, aby dal stromu šancu ešte jeden rok. Dva rozdielne prístupy k stromu bez ovocia sa nám môžu zdať nespravodlivé. Razantné konanie voči odporcom nebolo pre Pána Ježiša typické a zvyčajne používal len ostrejšie slová. Aj bič sa ocitol v rukách Majstra pri čistení chrámu len raz. Čo znamená nekompromisný postoj k figovníku?

Potrestanie figovníka

Niektorí moderní učitelia podrobili konanie Pána Ježiša s figovníkom kritike – uvádza sa to v knihe biblických komentárov, ktoré editovali D. Guthrie a J. A. Motyer. Pre kritikov je nepochopiteľné hľadať figy

na strome mimo obdobia zberu úrody. A zahubenie figovníka kvôli tomu, že neponúkol nič na potlačenie hladu, pokladajú za nepravdepodobné a nehodné nášho Pána. Kritici pri hodnotení zaujímajú k Pánovi Ježišovi postoj ako k síce výnimočnému, ale predsa človekovi. Skúsme teda na kritiku odpovedať z ľudského hľadiska.

Biblický slovník informuje o miestnych a časových reáliách. V nich je odpoveď na kritiku údajnej nezmyselnosti hľadania ovocia na figovníku pred veľkonočnými sviatkami. Figovník koncom marca nasadzuje na lístie a súčasne s lístím sa objavujú zárodky ovocia. Zárodky dosahujú veľkosť čerešne, sú jedlé a chudobným slúžia na spestrenie jedálneho stola. Väčšina z nich opadá, zvyšné dozrejú ako skoré figy v júni a súčasne vo vyšších polohách stromu začínajú vyrastať letné figy, ktoré dozrejú v auguste. Na konci zimy dozrievajú ešte zimné figy. V našej epizóde teda síce nebol ešte čas skorých fig, ako píše Marek, ale Pán Ježiš zrejme hľadal na bohato olistenom figovníku zvyšky minuloročnej úrody alebo zárodky novej – a ich absencia svedčila o neplodnosti stromu.

Druhá námietka sa pokúša ukázať Pána Ježiša ako netrpelivého a bezcitného človeka v situácii, keď ho prepadne náhly pocit hladu. Zastavme sa najprv pri

otázke učiteľovho hladu. V evanjeliách sa málo dočítame o tom, ako sa Pán Ježiš bežne stravoval. Zrejme podobne ako ostatní, skôr chudobní ľudia. Na raňajky len zopár olív alebo kúskov ovocia, na obed chlieb, ryba, mlieko, pražma (opražené zrná z nevyzretých klasov) a ovocie. Hlavné jedlo večer po práci bolo najsytejšie: polievka alebo omáčka s chlebom, občas mäso, víno. Ak by sme žili v tej dobe my s našimi dnešnými nárokmi na stravovanie, asi by sme mnohí boli hladní permanentne. Hladní učeníci trhali klasy a jedli zrná obilia (Mt 12, 1) – neviem si predstaviť, ako bolo možné takýmto spôsobom sa zasýtiť alebo aspoň zmierniť hlad.

Satan chcel využiť hlad Pána Ježiša po jeho štyridsaťdňovom pôste na púšti (Mt, 4) a vyzval ho, aby si zázračným spôsobom zaobstaral chlieb. Napriek krutému hladu na hranici života a smrti Pán nepodľahol satanovej ponuke. Je teda zrejme, že konanie Pána Ježiša v kauze s figovníkom nebolo motivované frustáciou z pocitu hladu, zvlášť keď si uvedomíme, že pútnici len pred asi hodinou opustili dom pohostinnej Marty. Hlad bol v epizóde spúšťačom názorného vyučovania učeníkov, podobne ako bol smäd podnetom pre začatie rozhovoru so ženou samaritánkou pri studni (Jn 4). Jednoducho povedané, aj obyčajný ľudský hlad a smäd plnili svoju úlohu pri zvestovaní Božieho kráľovstva a vyučovaní nasledovníkov Pána Ježiša.

Napokon, ako to bolo s učiteľovým prehnane prísny trestom pre strom bez ovocia? Figovník sa považoval za symbol izraelského národa. Figovník v tejto epizóde výrazne symbolizoval vtedy aktuálny stav národa. Bohatstvo lístia pripodobňuje formálne prejavy náboženstva, ktoré žiaľ neprináša ovocie spravodlivosti. Záhuba figovníka bola poslednou výstrahou pre národ, ktorý sa práve chystá zavrhnúť svojho Mesiáša, a súčasne proroctvom o tom, čo národ postihne už o niekoľko rokov. Záhuba stromu – organizmu bez živej duše – mala poslúžiť k záchrane ľudí, aby ich duše neskončili vo večnej záhube.

Epizóda s figovníkom sa končí Majstrovým prekvapujúcim poučením. Čakali by sme niečo podobné ako v Kázni na vrchu (Mt 7, 19) o tom, že strom, ktorý nerodí dobré ovocie, bude vyťatý. Ale učiteľ žiakov prekvapuje tým, že viera im umožňuje konať podobne ako on. Ba čo viac, dáva moc nielen nad stromom, ale aj nad vrchom.

Moc viery

Ako máme rozumieť moci, ktorú dáva viera? Nevieime nič o tom, že by sa nejaký vrch na základe viery a modlitby premiestnil do mora. Znamená to, že sa ešte nenašiel človek, ktorý by mal dostatočnú vieru na takýto čin? To ani apoštol Pavel nemal dosť viery? On nemusel premiestňovať vrch, ale mohol loď, ktorou sa plavil do Ríma, preniesť z búrkovej oblasti na pokojné more. Prečo to neurobil? Nevieim, ale pokúsím sa odpovedať. Pán Ježiš nás nevyzýva k viere preto, aby sme v moci viery predvádzali nejaké atraktívne kúzelnícke kúsky. K tomu jeho samého pokúšal satan na púšti, keď ho vyzýval, aby predviedol pôsobivý zoskok z výšky múra jeruzalemského chrámu. Takýto prejav moci

viery Pán Ježiš rázne odmietol. Vrchy teda zostávajú na miestach, kde ich umiestnila Božia stvoriteľská ruka. Viera, ktorá znamená spočívanie v Bohu, dáva schopnosť vyzvať na odstránenie vrchov – prekážok – na ceste k Božiemu cieľu. Na to existuje množstvo príkladov. George Müller, ochranca sirôt v anglickom Bristole v 19. storočí, pri starosti o stovky sirôt nemal zabezpečené finančné krytie pre svoju prácu. O financie prosil len Pána Boha a On mu ich posielal prostredníctvom ľudí. Obrazne by sa dalo povedať, že celý vrch potrebných prostriedkov sa na základe modlitieb presunul tam, kde ich bolo treba k službe kresťanskej lásky.

Pán Ježiš pridáva v poučení aj pravidlá pravej modlitby. Základom je viera v Boha bez pochybovania. Čo to znamená vyjadruje formulácia, ktorá relativizuje čas a mení postupnosť gramatických časov: 1. prítomný čas – modlite sa, 2. minulý čas – dostali ste a 3. budúci čas – budete mať. Len čiastočne rozumíme výmene prítomného a minulého času. K lepšiemu pochopeniu mi pomohol trojročný vnuk. Hrali sme futbal a stará mama nás sledovala. Chlapec sa k nej počas hry obrátil a povedal: Ešte hráme, ale už som vyhral. Presne tá istá zámena prítomného a minulého času mi pripomína, že vo viere musíme byť ako deti. Druhým aspektom modlitby je odpustenie ľuďom. Rovnako ako v Mt 6, 14–15 je Božie omilostenie podmienené naším odpustením.

V diskusii s kritikmi počínania Pána Ježiša v kauze neplodného figovníka sme sa pozerali na ľudskú stránku jeho osoby. Príhoda s figovníkom sa stala tesne predtým, ako bol Pán Ježiš odsúdený a popravený za to, že sa ako človek stotožnil s Bohom Otcom ako jeho Syn, ktorý je Bohu rovný. Sudcom musíme dať za pravdu, že každý človek, ktorý sa robí rovným Bohu, si zasluhuje odsúdenie a prísne potrestanie. Ako veľmi sa mýlia všetci, ktorí v Pánovi Ježišovi vidia dokonalého, láskavého a mimoriadne múdreho – ale len človeka. Domnievam sa, že sa mýlia viac ako Židia, ktorí ho poslali na kríž.

Pán Ježiš nám v niektorých situáciách viac a v niektorých menej nápadne dáva najavo, že je súčasne človekom i Bohom. V epizóde s figovníkom sú to hlavne tieto prejavy Božej podstaty v jeho osobe:

1. Človek síce dostal právo vládnuť nad stvorením, ale každý ľudský zásah, ktorým sa zničí strom bez vážneho dôvodu, je mravne sporný. Zásah Boha – Stvoriteľa je ale niečo celkom iné. Ten, ktorý udržuje pri živote každú rastlinu aj živočicha, určuje neomylné a suverénne aj dĺžku ich života a nik nemá najmenšie právo s jeho rozhodnutím nesúhlasiť.

2. Zvestovanie súdu nad Izraelom, ktorý odmietol Bohom poslaného Mesiáša.

3. Udelenie moci konať zázraky veriacim v Boha.

4. Stanovenie podmienky odpustenia bližným pre tých, ktorí chcú vierou získať moc od Boha.

Len Boží Syn, Pán Ježiš, má právo výkladu toho, čo je pravá viera v Boha. Len on nám dáva možnosť prijať – ak nie pochopiť – Božie činy, ktoré nemusia vyhovovať ľudským predstavám o tom, čo je správne a čo nie. ■

(Prednesené v zbere Cirkvi bratskej v Bratislave na Cukrovej ul.)

CIRKEV – MIESTO PRE DIALÓG?

BOHUSLAV PIATKO
Foto: IGOR KOCIAN/IDORIK

Koncom januára sa v kostole Cirkvi bratskej v Bratislave na Cukrovej uskutočnila beseda, ktorá lákala už svojím názvom: **Cirkev – miesto dialógu, stretávania a jednoty** s podnadpisom: **Realita alebo pranie?** A keď som si prečítal mená účastníkov diskusie, nezaváhal som ani chvíľu. Boli nimi: **Magdaléna Mihalíková** (vyštudovala teológiu v Prahe, venuje sa ľuďom „na okraji“, v minulosti dlhoročná riaditeľka International Ecumenical Fellowship pre Slovensko), **Pavel Hradílek** (spoluzakladateľ Institutu ekumenických štúdií Praha), **Ondrej Prostředník** (teológ, vysokoškolský pedagóg), **Daniel Pastirčák** (kazateľ, spisovateľ, výtvarník), **Martin Kramara** (hovorca Konferencie biskupov Slovenska, bývalý ceremoniár kardinála Koreca), **Karol Lovaš** (rímskokatolícky kňaz, rehoľný kanonik premonštrátskeho rádu, bývalý redaktor Rádia Twist, a moderátorka **Mária Ničová**). Žiaľ, dva a pol hodinové stretnutie sa nie vinou účastníkov rozlialo do takej šírky, že k avizovanej téme sa prakticky hostia nedostali. Keď sa neudialo to, čo som očakával a neviem, ktorej z rozvinutých nití by som sa mal chytiť, rozhodol som sa len pre výber niekoľkých výpovedí účinkujúcich. Iste ich bolo aj viac, ale, ako som už povedal, boli by z príliš rôznych košíkov, takže by čitateľovi asi veľa nedali.

Život s Kristom

K. Lovaš: Chcel som byť šťastný. Asi som to nechcel sám. Keby som to chcel len ja, tak by určite prevládlo mnoho dôvodov, prečo nie. No Bohu stačil jeden jediný dôvod – chcel ma zachrániť. A za to som mu nesmierne vďačný a nikdy som svoje rozhodnutie povedať „ÁNO“ neolutoval. Áno nie raz. Je to ako v manželstve – žiadne manželstvo neprežije s jedným áno od oltára. Áno si partneri musia hovoriť denne. Tak je to aj v živote s Bohom, teda aj s mojím životom.

Skúsenosť s cirkvou/Vnímanie cirkvi – plusy

D. Pastirčák: Môj pocit z dnešnej cirkvi je taký, že máme obrovské bohatstvo. Bohatstvo, ktoré ľudia okolo nás potrebujú. Ale vďaka „mentalite pevných tvrdení“, ako to nazval Erazmus Rotterdamský, ktoré stavíme proti sebe, pôsobíme aj na verejnosti ako rozdelení, ktorí sa nevedia dohodnúť a ktorí malichernosťami prekrývajú bohatstvo, ktoré vlastnia. Na to, aby sa jednota všetkých kresťanov v Kristovi prejavovala viditeľne a živo pre naše okolie, pre sekulárneho človeka, musí kresťanstvo zaznieť ako celok, v jednote.

O. Prostředník: Často sa používa metafora, že cirkev je loďkou na rozbúrenom mori. Trochu si to zosobním – ak seba vnímam ako tú loďku, tak cirkev je pre mňa morom. A loďka bez mora nemá zmysel. Po 89-tom roku, teda po páde komunizmu, sa otvorili pre cirkev veľké možnosti a mne sa zdá, že nevieme tie možnosti využiť. Uviazli sme v akýchsi bezvýznamných vnútorných sporoch, zápasoch a to, čo by sme mali robiť pre spoločnosť, nerobíme. Tam sme akísi paralyzovaní.

M. Mihalíková: Som katolíčka s ekumenickým rozmerom. Rodičia mi v detstve zakazovali požičať si Bibliu od nejakých kamarátov z inej cirkvi. Samozrejme – nebolo väčšieho lákadla, ako to spraviť. Na vysokej škole som si dala jeden rok, že som ponavštevovala kostoly všetkých cirkví. A naplno som vnímala rôzne tradície vnímania Boha. Neskôr som sa dostala do ekumenické-

ho spoločenstva, kde sme vôbec neuvažovali o tom, kto je odkiaľ. To je moja najlepšia skúsenosť z cirkvi.

Skúsenosť s cirkvou/Vnímanie cirkvi – mínusy

K. Lovaš: Študoval som teológiu na Katolíckej univerzite v Prahe. Bol tam istý profesor Pospíšil, ktorý charakterizoval cirkev takto: „Padouch alebo hrdina, my sme jedna rodina.“ Negatíva v cirkvi? – Nemôže byť zlá cirkev. Môže byť zlý biskup, kňaz... cirkev je spoločenstvo hriešnikov. Cirkev je svätá, hriešnou ju robia naše hriechy. Tam to niekde je – hriechy cirkvi sú naše hriechy, nedostatky v cirkvi sú naše nedostatky. Takže skôr by sme sa mali baviť o našich nedostatkoch a našich hriechoch, a nie o hriechoch cirkvi.

A pokiaľ ide o spoluexistenciu cirkvi – tragédiou je, že všetky tri najväčšie monoteistické cirkvi (judaizmus, kresťanstvo, islam) akosi intuitívne potrebujú vnútorného alebo vonkajšieho nepriateľa. A to je z hľadiska globálneho pohľadu na cirkvi to zlé – to je negatívna vlastnosť.

D. Pastirčák: Mňa na stave cirkvi znepokojuje jedno. Sme dedičmi zjavenia toho najnesmiernejšieho tajomstva, ktoré zvestujeme – že Boh je láska taká radikálna, že miluje nepriateľov a vyzýva aj nás, aby sme aj my milovali nepriateľov. Túto zvesť si odovzdávame už 2000 rokov. A predsa sú ľudia voči kresťanstvu nedôverčiví. Prečo, keď poznáme tajomstvo pravdy? Nuž, možno aj preto, lebo sme v mene tej pravdy upaľovali „kacírov“, desaťročia sa zabíjali v náboženských vojnách, v mene tej pravdy sme sa navzájom prekliali a tie preklatia sú za našimi konfesiami. Tento tieň je na našom zvestovaní.

To je jedna ťažoba.

A druhá? Kristus priniesol dôraz na zrovnoprávenie všetkých ľudí a na individualizáciu človeka. To je v poriadku. Lenže my máme tendenciu si myslieť – a tak to aj robíme –, že odovzdávame evanjelium tak, že ľuďom povieme, čo sú ich problémy, v čo majú veriť a ako majú veriť, a ešte im to budeme aj kont-

rolovať. Ak bol človek sekulárny, bol sám za seba, ale keď príde medzi nás, už nebude sám sebou – už ho budeme my riadiť a kontrolovať. Potrebovali by sme teda nájsť reč evanjelia, ktorá je pre oslobodeného individualizovaného človeka, ktorý nikdy neprijme to, že chceme nahradiť jeho bytostné hľadanie. A ako sa k tomu dostať? Cirkev by sa musela vzdať moci nad ľuďmi, aby sa mohla vydať touto cestou. A toho sa bojí každá cirkev.

O. Prostredník: Tak trochu nadviažem na Daniela. Cirkev sa správa, ako keby vlastnila túto spoločnosť. My si stále nahovárame, že Slovensko je kresťanské a patrí nám a že my tu máme to dôležité, primárne slovo. A to je náš veľký omyl. Chýba nám „verejná teológia“. Tú predviedol biskup Lach, keď sa zastal zdravotníctva. To je cesta, ako si napraviť meno. Žiaľ, je to hlas príliš ojedinelý na to, aby zmenil názor na cirkev.

Pavel Hradílek: V Česku je podľa prieskumov cirkev najmenej dôveryhodnou inštitúciou. Pracujem v normálnom civilnom zamestnaní, takže som v každodennom kontakte s bežnými ľuďmi. Prečo je to tak? Je to dané asi tým, že cirkev je stotožňovaná s cirkevným establišmentom. Akoby cirkev boli iba biskupi a kňazi. K dobrému menu cirkvi neprispeli ani cirkevné reštitúcie – o cirkvi sa vytvoril obraz ako o spoločnosti, ktorá baží po majetku. A obraz cirkvi v Čechách sa nezmení, pokiaľ sa nezmenia jej predstavitelia. A to ešte ľudia nevedia o tom, že o tie peniaze sa do krvi hádajú predstavitelia rôznych rádov s biskupmi a podobne. Vďaka Bohu, tieto veci sa na verejnosť ani nedostanú, ale raz sa možno dostanú. Cirkev sa naozaj zaoberá problémami, ktoré sú úplne mimo jej poslanie.

O slobode

Martin Kramara: Pre mňa je skutočnou slobodou sloboda od seba samého. Kristus je ten, ktorý, hoci

bol bohatý, stal sa chudobným, aby sme sa my Jeho chudobou obohatili. Keď hľadám prístup k Bohu, veľmi sa bojím toho, aby som nebol tým, kto chce Boha použiť, aby som nebol ja dôležitý, ale Boh. A občas sa aj vzdávam časti tej svojej slobody, aby som bol poslušný Bohu. Verím tomu, že poslušnosť, vernosť pravde je veľmi dôležitá pri vnímaní Boha. Takže – sloboda áno. Ale niekedy je dôležitá aj samovýchova, aby som spoznal pravdu a aby som si uvedomil, že aj sloboda má svoje pravidlá, ktoré nás môžu viesť k tomu, aby sme objavili pravú slobodu. Aby sme neuviazli v sebe, ale aby sme sa dopracovali k Bohu. A to isté platí aj o dialógu. Ak na jednej strane nestačí len „logos“ (slovo), ale treba, aby bolo aj to „dia-“, potom aby nám zase z „dia-logos nezostalo iba „dia -“. Viedim dialóg, aby som spoznával pravdu, cítim sa byť takým slobodným, že nosím kňazské rúcho všade.

O. Prostredník: Chcem dať za pravdu pánovi Kramarovi. Potrebujeme teologický dialóg, ktorý dodáva našim vzťahom jasný obsah. Ale potrebujeme oboje, aj tú ľudovú iniciatívu zdola. Vzťah medzi ekumenickým konaním zdola a teologickým dialógom musí byť vyvážený. Myslím si, že bez dôrazu na obyčajnú ľudskú túžbu po spolupatričnosti a jednote by k teologickému dialógu ani nedošlo. Hovorili sme o spoločnej oslave 500. výročia reformácie na budúci rok. Katolíci a evanjelici pripravili k tejto príležitosti významný spoločný dokument. Jeho názov znie: Od konfliktu k spoločenstvu. Jeho slovenský preklad pripravujú doktorandi z Evanjelickej bohosloveckej fakulty a oboch rímskokatolíckych fakúlt v Bratislave a mal by byť hotový v lete 2016. Tento dokument veľmi zrozumiteľnou rečou pomenúva spoločné a rozdeľujúce otázky oboch cirkví nielen v oblasti eucharistie ale aj v otázke vzájomného uznania ordinácie kňazov a ďalších dôležitých tém. ■

EVANJELIUM V DNEŠNEJ KULTÚRE AKO NÍM OSLOVIŤ MLADÉHO ČLOVEKA

JÁN MÁHRİK

Čím je nejaká správa komplexnejšia, tým náročnejšie je komunikovať ju. Kým jednoduchej správe „Stoj!“ porozumie ako dospelý, tak aj malé dieťa, komplexnejšiu správu o blížiacom sa hurikáne a súvisiacich dôsledkoch iným spôsobom odkomunikujeme tridsaťročnému a iným spôsobom trojročnému človeku. Rovnako, čím vzdialenejší je kultúrny kontext, do ktorého je správa komunikovaná, tým náročnejšie je komunikovať ju. Napríklad aj obsahovo relatívne jednoduchá správa „Stoj!“ sa stáva náročnou na komunikáciu v kultúre, ktorej jazyk nepoznáme.

Ježiš nás, okrem iného, poveril hlásaním evanjelia do celého sveta (Mt 28, 6–20). Ak máme túto úlohu plniť zodpovedne, znamená to pre nás *porozumieť obsahu a povahe správy*, ktorú chceme komunikovať – teda evanjeliu. V opačnom prípade sa ľahko môže stať, že síce úspešne odkomunikujeme nejaké posolstvo, no nebude to evanjelium.

Ďalej je dôležité *porozumieť cieľovej skupine a kultúrnemu kontextu*, do ktorého chceme evanjelium priniesť. Walt Mueller túto myšlienku demonštruje na Pavlovej službe na Areopágu (Sk 17):

„Ako Pavol stojí pred zhromaždením na Areopágu, jeho úvodné poznámky jasne naznačujú, že nielen vedel, čomu Aténčania veria, ale takisto vedel spôsoby a formát diskusie ich myšlienok. V našej súčasnej postmodernej situácii je našou zodpovednosťou ako medzikultúrnych misionárov vstúpiť do diskusie *ich* myšlienok v *ich* svete *ich* spôsobmi, ale to až potom, čo sme si našli čas informovať sa a vzdelávať v *ich* filozofii, svetonázoroch, príslušnosti a iných kultúrnych odtieňoch.“

Rozsah tejto úvahy neumožňuje obširnú analýzu kultúrneho kontextu, v ktorom sa mladý človek na Slovensku nachádza. Dalo by sa analyzovať miesto úspechu v spoločnosti, stav rodiny, školstva, médií, historický kontext (napr. sklamanie z politiky socializmu a rovnako sklamanie z politiky kapitalizmu), katolicizmus, vplyvné osobnosti, atď. My sa zameriame najmä na postmodernizmus, ktorý v súčasnosti výrazne formuje dnešnú kultúru. Nebudeme sa venovať ani analýze psychologického vývoja jedinca v súvislosti so spôsobom prijímania informácií, ale budeme hľadať prienik postmodernizmu so svetom mladého človeka – jeho produktu.

Čo je evanjelium?

Evanjelium je „dobrou správou“ pre každého. No ak má dobrá správa byť naozaj dobrou, musí v sebe zároveň niesť isté napätie, teda v nej musí byť explicitne alebo implicitne zahrnutá aj zlá správa, ktorá dobrú

správu uvádza do kontextu. Napríklad, ak mi môj syn povie, že ho dnes na chodníku takmer zrazilo auto, ale že sa mu stihol uhnúť, bude táto správa pre mňa dobrou len preto, že si zároveň vnútorne prežijem smútok z predstavy, že môjho syna zrazilo auto. Evanjelium teda musí byť najprv zlou, ak chce byť naozaj dobrou správou.

Zlou správou je to, kým naozaj sme – pravda o nás ľuďoch. Sme nepriateľmi Boha na ceste k večnej smrti. Sám o sebe to nikto z nás ľudí nedokáže napraviť. Nikto z nás nevie túto skutočnosť zmeniť. *Nieto spravodlivého, niet ani jedného, niet rozumného, niet nikoho, kto by hľadal Boha.* (Rim 3, 10–11) To preto, že sme duchovne slepí. Apoštol Pavol píše Efežanom, že žijeme „so zatemnenou myslou“ a „tvrdým srdcom“. Aj keď môžeme mať pocit, že máme radi Boha, pravda je taká, že *zmýšľanie ľudského srdca je od mladosti náklonné na zlé.* (Gen 8, 21)

Tou dobrou správou je, že sa našiel niekto, na koho bol uvalený celý Boží hnev namiesto nás. *Ak sme smrťou jeho Syna boli zmierení s Bohom, keď sme boli ešte nepriateľmi, tým skôr budeme zachránení jeho životom po tom, keď sme boli zmierení.* (Rim 5, 10) To, či evanjelium bude mať zachraňujúci význam, závisí od toho, či naň človek adekvátne zareaguje.

Jedinou adekvátnou reakciou na evanjelium je absolútne odovzdanie sa Ježišovi cez pokánie a vieru. *Vtedy povedal Ježiš svojim učeníkom: Ak niekto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma.* (Mt 16, 24)

Dôsledkom adekvátnej reakcie na evanjelium je účasť na večnom živote a Božom požehnaní, ktoré bude naplnené v novom stvorení a v súčasnosti čiastočne napĺňané – a teda viditeľné – v premene spoločnosti, vzťahov, rodiny.

Čo evanjelium nie je

Žiaľ, v praxi sa zvykneme stretávať s úplne inými verziami evanjelia. Niektorí kresťania, či už z nevedomosti, vypočítavosti, neistoty alebo sna-

hy zapôsobí na poslucháča zamlčia niektoré aspekty evanjelia. Tak vznikne zredukovaná podoba evanjelia, ktorá však neodkrýva pravdu o Bohu a človeku v celej jeho šírke a hĺbke.

Za všetky verzie spomeniem dva príklady. O prvom z nich píše David Platt. Podľa neho „sa nám nepáči to, čo o sebe nachádzame v evanjeliách, tak z nich ustúpime. Žijeme vo svete sebazdokonaľovania. Určite existujú kroky, ktoré máme urobiť preto, aby sme sa zdokonalili. Upravíme teda to, čo o nás hovorí evanjelium.“ V takom prípade bude celým obsahom „evanjelia“ to, ako veľmi nás Boh miluje a že má plány pre náš život.

Bodka. Takáto informácia a pohľad na Boha sa stane len ďalším rozšírením nášho života.

Niečo ako pozitívne myslenie. Ale to nie je skutočné evanjelium. Ak hovoríme o Božej láske bez toho, aby sme hovorili o Božom hneve a našej neschopnosti ho zvrátiť, tak nehovoríme skutočné evanjelium. Takéto „evanjelium“ nevedie ku kompletnému odovzdaniu sa Bohu, a teda v konečnom dôsledku evanjeliom vôbec nie je.

Evanjelium prosperity

Druhým príkladom je „evanjelium prosperity“. To tvrdí, že „byť chudobným je hriech“, alebo, že „ak uspokojíme Boha, budeme bohatí“ a „to, na čom naozaj záleží, je mať prosperujúci život v čisto pozemskom zmysle.“ Takéto „evanjelium“ rovnako nehovorí úplnú pravdu a vedie človeka k ilúzii, že viera je výmenným obchodom. Človek za svoju oddanosť okamžite dostane darčeky podľa svojich predstáv. Problém je v tom, že toto nie je posolstvom skutočného evanjelia. Takto oklamaným ľuďom na jednej strane chýba skutočný vzťah s Bohom, pretože viera je pre nich „duchovnou silou, a na druhej strane potom, keď život prinesie ťažkosti, ochabujú vo viere v Boha, pretože majú pocit, že sú mimo Božieho požehnanja.

Mark Dever to zhrňa, keď píše, že dobrá správa nie je „jednoducho to, že sme OK“, ani to, že „Boh je jednoducho láska“, ani to, že „Ježiš jednoducho chce byť našim priateľom“, ani to, že „by sme jednoducho mali žiť správne“. Dobrá správa je – evanjelium, ktoré ťa vyzýva: „Kajaj sa a ver!“

Aká je dnešná kultúra?

Prevládajúcim funkčným svetonázorom je postmodernizmus. Svetonázor je „rámec, ktorý má každá ľudská bytosť, cez ktorý porozumievame a interpretujeme život.“

Svetonázor je teda zjednodušene spôsob, akým rozumieme svetu. Toto porozumenie sa nutne musí premietnuť do konkrétneho spôsobu života. V opačnom prípade sa takýto svetonázor stáva domnelým, nie funkčným.

Postmodernizmus je ťažké zdefinovať, no dá sa povedať, že v jeho „srdci“ je „popretie reality jednotného sveta ako objektu nášho vnímania“. Postmodernizmus

je reakciou na modernizmus. Modernizmus prišiel začiatkom 18. storočia, opieral sa o ľudský rozum a bol sprevádzaný veľkým vedeckým a technologickým pokrokom.

Ľudstvo sa rozhodlo Boha nahradiť rozumom. Verilo sa, že ľudský rozum „vyrieši všetky ľudské problémy a vybuduje spoločnosť súbežne s vedeckou racionálnou pravdou“.

„Bolo to obdobie, ktoré na svoju budúcnosť hľadalo s optimizmom.“ Postmodernizmus sa uchytil na západe v 60-tych rokoch, v období po dvoch svetových vojnách a prebiehajúcich celosvetových konfliktoch. Ľudia boli konfrontovaní so skutočnosťou, že ľudský rozum cez technológiu a progres nezlepšil tento svet. A tak ako modernizmus so sebou priniesol odmietnutie nadprirodzena, postmodernizmus odmietol ideály modernizmu. Dopady tohto posunu na našu kultúru sú zásadné.

Pravda je relatívna

Najvýraznejším dôsledkom postmodernizmu je relativita pravdy.

Pravda je pre každého človeka subjektívna a tieto pravdy sú si navzájom rovné. Človek má pocit, že si môže definovať vlastnú pravdu a zároveň tolerovať pravdu niekoho iného, hoci tieto dve pravdy môžu byť v priamom rozpore. Dokonca človek môže veriť v dve rôzne protichodné pravdy zároveň. W. Mueller to príznačne nazýva „konzistentnou nekonzistentnosťou“. V takto definovanej kultúre sú hlasy, poukazujúce na objektívne skutočnosti, umlčané. Podľa W. Muellera

„v postmodernom svete neexistuje priestor pre preklenujúci príbeh alebo metapríbeh, ktorý spoločnosť vzájomne preväzuje. Namiesto toho má každá komunita svoje vlastné ‘mýty’ či príbehy, no tie by nemali byť nesprávne pochopené ako univerzálne.“

Morálka je relatívna

Vo svete, kde neexistuje metapríbeh, neexistujú ani zdieľané hodnoty, ktoré by boli univerzálne platné. Neexistuje univerzálne zlé alebo univerzálne dobré správanie. V podstate postmodernizmus nevytvára nástroj, ktorým by sa z morálneho hľadiska objektívne dali hodnotiť činy človeka. „Otázkou by mohlo byť, či potom, čo sa zakorení nový Darwinizmus, slovo ‘morálny’ môže byť niečím iným ako vtipom.“ Áno, súdnicstvo v takejto spoločnosti teoreticky funguje, no morálna polarita jednotlivých činov sa stáva otázkou demokratických procesov a nie objektívnej morálnej pravdy. V dôsledku takto nastavenej kultúry sa ľudia cítia čoraz menej vinní.

Dôležitý je pocit

Absencia metapríbehu a objektívnej pravdy má za príčinu to, že pre človeka nie je rozhodujúce to, čo mu je hovorené, ale to, čo sám cíti. „To, čo mi hovoríš, nie je pre mňa pravdou, pokiaľ to sám tak necítim.“ V takto nastavenej kultúre hrajú rolu zážitky, pôsobia ce na zmysly.“

Evanjelium
teda musí byť
najprv zlou,
ak chce byť
naozaj dobrou
správou.

Pesimizmus a beznádej

„Keď postmodernizmus vystriedal modernizmus, nádej je nahradená beznádejou.“ Svet, kde neexistuje veľký príbeh, ktorého sme súčasťou, kde neexistuje objektívna pravda a všetko je relatívne, je smutným svetom samoty. Každý si tvorí svoj vlastný príbeh.

Cynizmus

Postmodernizmus posilnil už existujúcu kultúru cynizmu, ktorá pochádza z „vyčerpania alebo dezilúzie z náboženskej viery alebo akéhokoľvek príbehu, čo dával životu zmysel.“ Cynizmus sa premieta do vzťahov, politiky, cirkvi, poznania či inštitúcií, kde jedinec má pocit, že pozná skutočné motívy a pravdy, ktoré ležia pod povrchom toho, čo je mu prezentované.

(dokončenie v budúcom čísle)

Esej sme vybrali z ordinačnej práce vikára Cirkvi bratskej Jána Máhrika a rozdelili do dvoch častí (ďalšiu časť uverejníme v nasledujúcom čísle). Všetky citáty v texte (v úvodzovkách) autor eseje autorizuje, teda uvádza zdroje. Usúdili sme, že pre potreby čitateľa to nie je potrebné, preto sme v práci všetky odvolávky na zdroje zrušili. Presné zdroje uvádza autor eseje v origináli ordinačnej práce a keby niekto mal záujem, sú k dispozícii. Ponechali sme len odvolávky na Bibliu. Zoznam použitej literatúry pripojíme v nasledujúcom čísle. (red.) ■

Ing. JÁN MÁHRİK (19)

Vyštudoval Fakultu riadenia a informatiky na Univerzite v Žiline. Doplnkové štúdiá absolvoval na viacerých vysokých školách v zahraničí. V Cirkvi bratskej sa venoval dorastu a klubovej činnosti. V súčasnosti je vikárom v zbere CB vo Vsetíne.

MOZAIKA KOŠICE NA ZAČIATKU ROKA 2016

ERVIN MITTELMANN
(Kazateľ vznikajúceho zboru Mozaika v Košiciach.)

Z dlhodobého hľadiska sa nám v Mozaike podarilo jedno: Naplniť jednu z našich hlavných priorít – mať dlhodobé kvalitné vzťahy s ľuďmi. Cieľom tohto zámeru nie je priama evanjelizácia. Chceme mať bežné, normálne, každodenné vzťahy s našimi priateľmi, susedmi, rodičmi spolužiakov našich detí... Ide nám o to, aby medzi nami vznikla normálna dôvera, normálne rozhovory, normálne otázky. Potrebujeme sa od našich priateľov mnoho učiť. Potrebujeme sa naučiť počúvať ľudí okolo nás. Preto najprv potrebujeme ľudí, ktorých budeme počúvať. Potrebujeme si priateľov vytvárať.

Jedným z barometrov takýchto priateľstiev je neprítomnosť strachu z toho, že chceme ľudí niekam „dostať“ či z nich urobiť „divné ovce“. Možno ste zaregistrovali, že sme urobili mikulášske MABY (prispôsobenú bohoslužbu). Členov Mozaiky je 15 ľudí + chodí medzi nás aj zopár priateľov. Na mikulášske MABY sme čakali zhruba 40 ľudí. Na toľko sme boli pripravení. Nakoniec nás bolo okolo 80 – 40 bolo iba detí. Na toto sme teda pripravení neboli.

Pán Boh nám ukázal niekoľko vecí:

1. Je potrebné ďalej vytvárať dlhodobé vzťahy bez akýchkoľvek „evanjelizačných“ zámerov, avšak s jednoduchým zámerom. Priateľstvo a dôvera.
2. Pán Boh sa o tých ľudí sám zaujíma.
3. Mozaika Košice má budúcnosť. O ľudí sa báť nemusíme.
4. Potrebujeme sa naučiť, ako milovať ľudí aktívne Božou láskou.

NOVÝ ZBOR MOZAIKA KOŠICE JE PRE MISIU

Príbehy z našich každodenných životov a misie nás povzbudzujú. Povzbudzuje nás, keď vidíme, ako pomaly rastieme do dospelosti na Kristov obraz. Ani zďaleka nie sme v cieľi. Máme pred sebou celoživotnú náročnú cestu nasledovania Krista. Vidíme však trajektóriu, ktorou kráčame. Ide o to, že v zornom poli Mozaiky je misia. Prvoradým misijným cieľom novovznikajúceho zboru však nie je získavanie nových Kristových nasledovníkov. Prioritným zámerom je to, aby sme najprv my boli dobrými Kristovými nasledovníkmi, učeníkmi. Až potom očakávame, že iných našich priateľov vieme viesť k nášmu vzácnemu Spasiteľovi Ježišovi Kristovi. V tomto kontexte je našou misijnou stratégiou práve naše každodenné premieňanie sa na obraz a charakter Kristov, ako to hovorí apoštol Pavol v 2Kor 3, 18: „Keď my všetci s odhalenou tvárou akoby v zrkadle pozeráme na slávu Pána, premieňame sa na taký istý obraz v stále väčšej sláve – a to všetko mocou Pána, ktorý je Duch.“ Naša najhlbšia radosť z evanjelia, každodenná premena, zápas o svätosť je vo výkladnej

skriní našich blížnych. Dokonca práve pri nich vieme a chceme toto všetko prejavovať.

Ešte väčšou našou misijnou motiváciou je pre nás Božia sláva. Ide nám o zvestovanie, šírenie, budovanie, život, ktorý „...deň čo deň ohlasuj(t) e jeho spásu! Hovorte medzi pohanmi o jeho sláve, o jeho divoch medzi všetkými národmi...“ (Žalm 96, 2-3) Nevídané dielo Ducha Svätého a Jeho vyliata moc. Veď aj v pozadí vzniku kresťanstva, ale aj jeho prvotnom a dlhodobom smerovaní (viď Skutky) vidíme presne to isté misijné mierenie. Niekedy môžeme za kresťanstvo „Ducha“ považovať extatické prejavy. Keď však trochu pozornejšie študujeme „letničnú“ teológiu (hovorím o teológii druhej kapitoly Skutkov), nuž vidíme zámer, o ktorom hovorí aj žalmista vyššie. V Skutkoch čítame: „...my všetci ich počujeme rozprávať o veľkých Božích veciach svojím jazykom.“ Komunita ľudí, ktorých dal Ježiš dokopy, začala oficiálne existovať. Misia šírenia Božej slávy nabrala nový dych – vznikla cirkev. Ježiš povolal učeníkov, aby ich následne vyslal. Šíriť Božiu slávu, evanjelium a premieňať svoje životy na Kristov obraz deň po dni. To je naša misia.

Ak sa máme teda o niečo v Košiciach usilovať, ak sa máme pre niečo namáhať, tak pre misiu – šírenie Božej slávy. Zvestovať veľké Božie veci v jazyku Košičanov. Bez Kristovej milosti a bez moci Ducha Svätého, ktorá pôsobí naše chcenie a činenie, sme úplné nuly.

AKÉ MÁME DUCHOVNÉ POTREBY?

Učíme sa. Skúšame a meníme sa podľa potreby a spätnej väzby. Musíme robiť veci dobre. Ešte dôležitejšie je robiť správne veci. Učíme sa robiť správne veci asprávnym spôsobom. Samozrejme, podľa nášho najlepšieho vedomia, svedomia, porozumenia Biblie a síl. Učíme sa. Ako učenici.

Keď som sa naplno pustil do zkladania Mozaiky, tak som išiel vysokým „misijným“ tempom. Rýchlo som do tejto vízie zatiahol ďalších našich členov a hnal som ich rovnako ako seba. Ono to nebola blbosť. Veď týmto vznikli silné potreby. Prvá: Ak máme spolu misijne pracovať vo vysokom tempe, tak sa potrebujeme dobre poznať. Druhá: Ak máme spolu misijne pracovať vo vysokom tempe, tak potrebujeme byť šťastní, v pohode. Tretia: Ak máme spolu misijne pracovať vo vysokom tempe, potrebujeme veľmi čerpať od Boha. Zistili sme, že extrémne potrebujeme evanjelium, moc Ducha Svätého, Božiu radosť a silnú vzájomnosť.

Trochu s úsmevom dám provokatívnu otázku. Viete, prečo tieto veci v Mozaike tak potrebujeme? Otázku dávam zámerne preto, lebo niekedy vidím v cirkevnom kontexte vyvolávanie „potrieb“ po vzájomnosti, šťastí – hlbokoj radosti, či moci Ducha Svätého... No dajako po tom až tak reálne netúžime.

Tlačíme na to, tlačíme, a... nič. Som ochotný viesť diskusie o týchto témach. Môžem sa myliť. Posuďte sami, skúmajte moje myslenie a presvedčenie. Chcem vás uviesť na predošlý kapitolu. Bez jasnej misijnej vízie jednoducho žiadne duchovné potreby nemáme. Ak nemáme víziu Božej slávy (príklad Lukáš 5, 8-9) a víziu jej šírenia (príklad Ján 20, 21-22), tak vlastne s vysokou pravdepodobnosťou duchovné potreby ani mať nebudeme. Samozrejme, potreby máme, ale pre sebanapĺňanie. Pochybujem však, že preto má cirkev existovať.

Len preto, že tlačíme vysoké misijné tempo – čo znamená, že opakovane a naliehavo sa venujeme Božej sláve a jej šíreniu – vznikajú duchovné potreby po vzájomnosti, bratskej láske, po Božej radosť, šťastí a po moci Ducha Svätého.

Bez misie nemáme nič. S misiou máme dôvody a potreby.

AKO SA UČÍME VZÁJOMNOSTI?

Vzájomnosť zúfalo potrebujeme. Vzájomnosť nás spája do komunít – skupín. Máme dve. Jedna skupina je profilovaná viac prorodinne. Druhá skupina je profilovaná viac proštudentsky. Komunity nie sú len rodinné a len študentské. Sú zmiešané, len viac profi-

lované. Komunitu tvorí okolo 15 ľudí. Do komunity patria deti, veriaci, ale aj neveriaci priatelia. Jedna komunita (nie celá) sa stretne približne 4x týždenne. Raz sa stretne k vzájomnému hlbokému biblickému zdieľaniu, kam patrí aj spoveď, napomínanie a povzbudzovanie. Toto voláme DNA stretnutia. Trvajú zhruba 1,5 hodiny pri rannej káve a potom práca... No, sestry majú trochu dlhšie kávy. Ďalšie stretnutie je k vzájomnej pohode aj s deťmi. Sú to veľmi neformálne stretnutia pri spoločnej večeri, koláčoch, hráme sa s deťmi. Veľa sa smežeme. Sánkujeme sa či ideme na ihrisko, alebo na prechádzku a kofolu. Potom je ďalšie stretnutie, čisto misijné. Deje sa v čajovni – Čaj o 6. a v pube – Klub bitkárov.

Čo milujeme najviac na týchto „vzájomných“ stretnutiach? Viete, raňajky, káva, večera či dokonca aj pivo nám spolu chutí viac. Čo sa týka našich detí, tak ich bežný obraz „cirkvi Mozaiky“ je zdieľanie sa, spoločné čítanie a rozhovory nad Bibliou, pokánie a modlitby. Osobne v tom vidím veľký zmysel vzájomného nasledovania Krista, učeníctva. Čo lepšie naše deti potrebujú vidieť? Pevným bodom je samozrejme spoločné nedeľné zhromaždenie, kde nás Božie slovo spoločne smeruje, vyučuje a vedie.

AKO SA UČÍME ŽIŤ V BOŽEJ RADOSTI A ŠTASTÍ?

Radosť zúfalo potrebujeme. Pevne veríme, že najvyšším centrom Biblie je evanjelium. Je to skoncentrovaný príbeh diela a osoby Pána Ježiša Krista. Evanjelium nepovažujeme za dobré rady či cenné životné múd-

Prioritným zámerom je to, aby sme najprv my boli dobrými Kristovými nasledovníkmi, učeníkmi. Až potom očakávame, že iných našich priateľov vieme viesť k nášmu vzácnemu Spasiteľovi.

rosti. Evanjelium považujeme za dokonalú, nezastaviteľnú, hlbokú, večnú, radostnú správu. Bibliu neštudujeme pre náš lepší život, ale pre našu hlbšiu radosť v Kristovom evanjeliu. Bibliu neštudujeme pre lepšiu múdrosť, ale pre našu pravdiviejšiu transformáciu na Kristovu podobu. Bibliu neštudujeme kvôli nášmu kvalitnejšiemu životu, ale k lepšiemu zameraniu našich životov od nás ku Kristovi. Kde takéto štúdium Biblie prebieha? Všade. Na DNA, na stretnutí komunit, ale aj v čajovni či pube. Na našich osobných rozhovoroch, ale aj doma pri posteli s deťmi. Pozeráme sa na Ježiša Krista cez celý biblický príbeh od Genezis po Zjavenie. Pozeráme sa na Ježiša Krista cez starozákonné knihy, cez evanjeliá, cez novozmluvné listy. Všade hľadáme Krista a Krista chceme vidieť vo všetkom. Túžime po tom, aby bol pre nás Kristus všetko a vo všetkom. Samozrejme, aj nedefiné vyučovanie Písma je pevným prvkom tohto dobrodružstva.

AKO SA UČÍME ŽIŤ V MOCI DUCHA SVÄTÉHO?

No. Vôbec nemám záujem kresliť vzdušné zámky. Môže to znieť ako všeobecné klišé. To však, čo píšem, je tak a inak sa nevieme pohnúť. Bez Ducha Svätého – aktívneho Boha a Božieho pohybu, hybnej sily, sa ani lístok nepohne. Bez moci Ducha Svätého sú naše slová nad Bibliu iba prázdny cvendžaním. Veď keď čítame a hovoríme z Biblie, tak už od príprav vyjadrujeme závislosť na Duchu Svätom. Nám totiž nejde o informatívne vzdelávanie, ale o premieňanie, o svätosť, o nasledovanie a imitovanie Krista. My bez Ducha Svätého Bibliu a ani sebe nerozumieme. Ak bez Ducha Svätého začneme biblicky napomínať či „vyučovať“ iných, tak môžeme napáchať viac škôd ako dobrého.

Ďalšou oblasťou, kde zrejeme v závislosti na Duchu Svätom, je náš vzájomný rast. Ako som vyššie spome-

nul, misijné je aj vyučovanie Biblie. Misijná je však aj naša premena, transformácia. Ako sami viete, najkomplikovanejšia a najhriešnejšia osoba je najprv tá, ktorá píše tieto riadky. Druhá je tá, ktorá tieto riadky číta. V otázke premieňania sa na Kristovu podobu ma fascinujú dve veci. Prvá je, s akou ľahkosťou vieme identifikovať potreby zmien, procesy zmien, potreby pokánia a presný „pokrivený“ obraz kresťanstva u druhého. „Prečo sa nemení? Prečo sa správa ako somár? Mal by urobiť to a ono.“ Druhá je, s akou ťažkosťou vieme identifikovať potreby zmien nášho – môjho srdca. Ja osobne nielenže neviem, ako sa mám zmeniť, ja dokonca neviem ani to, čo presne je môj problém. Ja dokonca ani neviem, aký som naozaj. Ja túto pravdu o sebe ani nechcem vedieť. Mám strach. Že je to celé komplikované? No bingo. Ešte doplním detail. Svet sa na to celé pozerá. Žiaľ, niekedy sa na nás tragikomicky zabáva. Misia zlyháva. Ale zábava skončila. Ak to Boh s nami myslí vážne a ak to zo svojej milosti so mnou nevzdal, ako teda môžem vstať a ísť dopredu? Bez Ducha Svätého to nie je možné. Len poznať pravdu o sebe je zázrak Ducha Svätého. Len krok ku Kristovej podobe je zázrak Ducha Svätého. Dopredu spolu, vzájomne, v komunite (cirkvi, s bratmi, sestrami) a s Duchom Svätým.

Treťou oblasťou, kde sme úplne na Duchu Svätom závislí, je samotné misijné pôsobenie. Svedectvo. Ján hovorí: „*No keď príde (Duch Svätý), ukáže svetu...*“ Dá svetu na známosť. Svet bude počuť. Zrozumiteľne počuť. Počas Mikulášskej bohoslužby sa nám stala zaujímavá vec. Ako som vyššie písal, nahrnulo sa nám zhruba 50 úplne cudzích ľudí. Každý niekoho poznal, ale väčšina z nás nepoznala nikoho. Úžasné. Boh nám privedol ľudí. Bolo potrebné pridať. To, čo napíšem, píšem v ozajstnej bázni a pokore a absolútne nikoho

Narodeniny na MABách

sa nechcem dotknúť! Na tvárach ľudí z nášho tímu som zazrel strach. Na tvárach niektorých som videl, že by sa najradšej premenili na myš a zaliezli do diery. Niektorí mi rovno povedali, že sa boja.

Áno, je to tak. Aj keď Mikuláš bol extrém a vôbec nikto nezlyhal, misia nás môže desiť. V misii v našom bezprostrednom okolí sa totiž nehra o fazuľky. Prichádzajú obrovské pochybnosti typu: „Čo mám povedať? Na koho sa mám pozrieť? Nebude si myslieť, že ho idem obťažovať? Kam si mám sadnúť? Mám sa priznať, že som domáci? Mám mu povedať niečo o Ježišovi? Čo ak sa ma opýta na Bibliu, na vieru? Čo mu poviem? Ja predsa nie som extrovert ako Ervin. Som introvert a bojím sa ľudí. Kde sa mám schovať? Rýchlo...“ Dokonca si dovoľm tvrdiť, že niekedy je jednoduchšie ísť „evanjelizovať“ za hranice či do iného mesta, ako misijné slúžiť vo svojej škole, práci, susedstve či rodine. Ale v prvom rade sme poslaní presne tam. Každý kresťan. Úplne každý kresťan. Ja som poslaný a ty si poslaný do svojej školy, do svojej práce, do svojho susedstva a do svojej rodiny. A to môže byť desivé. Najprv musím povedať, že naše okolie nie je zvedavé na naše slová. Najprv evanjelium v našom živote, potom premena, spoločenstvo, celoživotný misijný zámer a tak dookola. Ako som už vyššie povedal, bez Ducha Svätého sa nijako nepohneme. Ale aj keby to všetko klapalo, Duch Svätý otvára príležitosti k rozhovorom. Duch Svätý otvára srdcia a mysle hľadajúcich a nakoniec ten istý Duch Svätý bude nám dávať na myseľ a na jazyk, čo máme hovoriť. Múdro, zrozumiteľne, s mocou. Evanjelium. Lebo inde spása nie je. Je jasné, že Boh chce zachraňovať a že Boh pripravuje naše okolie podľa svojho času a spôsobu.

Ale aby sme sa v Mozaike nenudili – každý muž má za povinnosť byť zapojený do nejakého klubu bitkárov. Musí tráviť čas s neveriacimi. Musí byť pod palbou. Musí sa pozerat svojim priateľom do očí. Musí počúvať ich bolesti, hnev a predsudky voči Bohu či cirkvi. Muži v Mozaike majú iba dve možnosti. Odísť alebo modliť sa k Duchu Svätému, aby robil zázraky.

Píšem o Mozaike. Píšem o Bohu. Píšem o nás. Píšem o cirkvi, ktorú milujem a podmanila si ma. ■

ZO SVETA

Zo zahraničných zdrojov vybrali a preložili LUCIA a JOSÉ CALVO AQUILAR.

Salah Farah, keňský moslimský učiteľ, ktorý koncom decembra zachránil kresťanov pred útokmi islamskej teroristickej organizácie al-Shabab spolu s ďalšími moslimami, zomrel 21. januára na následky zranenia. V rozhovore pre Voice of America (Hlas Ameriky) povedal: „*My sme bratia. Je to len náboženstvo, čo nás rozdeľuje, takže poprosím mojich bratov moslimov, aby sa starali o kresťanov a kresťanov, aby sa starali o nás... a pomáhajme si navzájom a žime spoločne v mieri.*“

ISIS zničili v januári najstarší kresťanský kláštor v Iraku. Kláštor sv. Eliáša mal viac ako 1 400 rokov a v posledných 10-tich rokoch ho používali ako miesto pre uctievanie amerických vojakov. Suzanne Bott, kultúrna poradkyňa pre americkú vládu, povedala: „*Zničili veľmi hmatateľnú pripomienku na korene kresťanského náboženstva.*“

Pastora Saeed Abediniho, ktorý bol vo väzení v Iráne od roku 2012, minulý mesiac prepustili na slobodu. Udialo sa tak na základe dohody medzi Amerikou a Iránom o prepúšťaní politických väzňov. Saeed bol uväznený kvôli jeho práci s deťmi (vybudoval sirotinec) a čelil odsúdeniu na smrť.

Martin Luther King Jr., známy baptistický kazateľ a aktivista v 50. a 60. rokoch, by 15. januára oslavoval 87 rokov života. King, zakotvený v biblickom učení o rovnosti človeka, stvoreného na Boží obraz, bojoval za práva černochoch v Amerike, keď títo nemohli ísť ani na rovnaké miesta ako belosi. Hoci bol proti akejkoľvek forme násillia, 4. apríla 1968 ho zavraždili. Jeho dielo a dedičstvo viedli k postupnému vyrovnaniu práv černochoch v Amerike.

INÝ UHOL POHĽADU POMOC, KTORÁ NEPOMÁHA

Matúš 19, 16–30

TOMÁŠ KOMRSKA

(Autor je vodičom trolejbusu.)

Éterom víria: výkrik „...“ spolu s Merkelovej bezhraničnou ponukou pomoci utečencom z jesene minulého roka sa dnes mení na „Utečenci, choďte späť“, prikořenenej teóriou o premyslenom zlikvidovaní súčasnej Európy moslimami.

Na otázku utečencov sa môžeme pozrieť z rôznych uhlov. Máme 360 možností.

Uvedené pohľady zrejme v spoločnosti rezonujú najviac. Ale sú aj iné.

„Ahoj, ako sa ti žije?“

„Ledva vyžijeme. Všetko, čo zarobím, minieme na holú existenciu.“

„Viem vám pomôcť.“

„Ako?“

„Viem o krajine, kde dostaneš tridsaťkrát viac ako zarobíš doma, plus strechu nad hlavou, stravu a oblečenie k tomu a nemusíš nič robiť.“

„Ale nie.“

„A keď budeš pracovať, a to oveľa menej ako tu, dostaneš stokrát viac ako tu.“

„Čoo?“

„Viem, ako sa tam dostať.“

„Ako?“

„Pozri, je to pre mňa veľmi riskantné a potrebujem pokryť vysoké náklady.“

Daj mi polovicu ročného budúceho platu a o pár dní budeš v raji...“

Ako by som zareagoval na takúto ponuku v mojej situácii dnes? Ako by som zareagoval na takúto ponuku, keby som žil v krajine, kde je hrmot zbraniť taký samozrejmy ako hrkot smetiarskeho auta u nás?

Čo je to primeraná pomoc? Nemyslím na formu a rozsah pomoci, ktorá je v moci hostiteľa. Myslím na pomoc, ktorá prichádzajúcemu neublíži a skutočne pomôže. Predstavujem si, ako ku dverám môjho bytu prichádza unavený utečenec v nádeji, že dostane pomoc.

Čo je v mojej moci mu dať?

Čo je užitočné mu nedat?

Pri mojom predchádzajúcom zamestnaní som sa stretával s ľuďmi, ktorí žiadali pomoc.

Vo svojej prostote som im ju poskytoval, no viedla iba k zvyšovaniu nároku zo strany prosebníka bez aktívneho prístupu k zlepšeniu svojej situácie. Došlo to tak ďaleko, že pri jednej návšteve – po odmietnutí, lebo som naozaj nemohol dať to, čo chcel – si manželka vypočula vyhrážku: „Viem, ktoré sú vaše deti a kde sa pohybujú, však počkajte...“

Naša pomoc bola na škodu jemu aj nám.

Prečo utečenci nechcú zostať u nás?

Aká je primeraná pomoc – pomoc, ktorá neublíži?

Skutočne prenasledovaní, núdzni živia v utečenecskom tábore hneď za hranicou ich vlasti, a to bez minimálnej možnosti na splnenie ich sna o pokojnom živote a bez žiadneho záujmu svetových médií. Do lavíny odhodlaných ísť naprieč Európou sa primiešava pestrá paleta túžiacich nielen po sociálnych dávkach ekonomicky bohatých štátov.

Neďaleko Žiliny políciou zastavená dodávka prevážala vyše dvadsať utečencov. Polícii bola podozrivá veľmi dobrá slovenčina posádky, až vyšlo najavo, že ide o flexibilných Rómov, ktorí danú situáciu pochopili ako príležitosť.

Ešte jeden uhol pohľadu z tristošesťdesiatich možných.

Bohatý mládenec, ktorým Európa bezpochyby je, bol Kristom vyzvaný, aby:

Za A: rozdal všetok svoj majetok chudobným,

a za B: nasledoval Krista.

Mám pocit, že Európa je bohatý mládenec, ktorý sleduje morálne hodnoty, dokonca chce pomáhať – a to je A, ktoré má však svoje B. A bez B je problém.

To je ako kúpiť čerstvé rožky a nechať ich splesnieť v igelitke. Alebo kúpiť knihu a nikdy ju neotvoriť. Alebo pripravovať bábovku podľa babičkinho receptu, dať ju do peknej formy a nedat ju piecť.

„Pod' a nasleduj ma.“

Nie je načase zhodnotiť, koho s našim kresťanstvom vlastne nasledujeme? Morálne hodnoty? Kariéru? Počtu? Žiadostivosť? Politikov? Akcie v obchode?

Prečo nás inak veriaci neberú vážne, dokonca nás chcú zničiť?

Berie nás Boh vážne?

Kresťanská pomoc a rozdávanie bez nasledovania Spasiteľa splesnieť v igelitke, neodhalí tajomstvo knihy, nedokončí dobre rozrobenú bábovku.

Pomoc, ktorá pomáha a neškodí, potrebuje darcov, ktorí nasledujú Krista.

Čo to znamená pre Európu? Čo to znamená pre mňa? Tam, kde po dobre myšlenom A nasleduje svojvoľné B, majú problém darca aj obdarovaný.

Už nie je čas na konšpirácie a militantné ťaženia, ktoré nikomu nepomôžu.

Nasledovať Krista vo svojom osobnom živote prinesie nevidaný úžitok pre celú Európu – veríš tomu?

Ja áno.

Ale – chcem vedieť, čo to pre mňa znamená? ■

Z ROKOVANIA RADY CIRKVI BRATSKEJ FEBRUÁR 2016

Spoločné modlitby uviedol Slavomír Poloha textom z ev. Jána 4, 14.

Rada venovala prvú hodinu stretnutia diskusií o zakladaní nových zborov: Všetky odbory Rady majú svoju činnosť formovať podľa tejto priority; budeme hľadať spôsoby, ako získať a pripraviť novú generáciu najmladších ľudí zapálených pre zakladanie zborov (15 - 20-ročných); chceme v tom podporiť aj tajomníka pre mládež; budeme cieľavedome vytvárať prajnú klímu, aby zbor, staršovstvá a kazatelia nevnímali odchod pracovníkov (aj potenciálnych) na nové miesta ako ohrozenie.

Prakticko-pastoračný postup pri vzniku nového zboru navrhnutý v PLANT.SK (Odbor pre zakladanie zborov) je dobrým východiskom. Postupne sa môže modifikovať podľa reálnych skúseností a aktuálnej situácie na danom mieste.

Predseda RCB Štefan Evin bude s miestnym tímom Mozaiky Košice pripravovať a konzultovať konkrétne kroky smerujúce k vzniku zboru.

Rada mala modlitebné stretnutie spolu s členmi PLANT.SK.

Rada CB vidí dôležité teologické rozdiely v otázke interkomunie (vzájomného prijímania sviatosti Večere Pánovej resp. Eucharistie) s Rímskokatolíckou cirkvou, medzi rímskokatolíckym chápaním Eucharistie a reformovaným chápaním Večere Pánovej, čo má dôsledky aj na prax.

Rada schválila:

Služobnú cestu predsedu Rady na konferenciu o obnove zborov vo februári v Prahe a na konferenciu European Leadership Forum v máji v poľskej Wisle.

Členov správnej rady ÚDM (Slavomír Krupa, Dagmar Danelová, Ervín Mittelman, Ján Máhrik, Ján Verčimák) a členov poradného výboru ÚDM.

Pracovnú náplň Aleny Uhlíkovej a rozhodla o jej zaradení do kategórie diakon pre príspevok zo štátnych prostriedkov od 1. 3. 2016 v Zbore Bratislava, Cukrová.

Kompenzáciu ušlej mzdy členom Rady, ktorí nie sú v pracovno-právnom pomere s Cirkvou bratskou, v sume 4 €/hod. s platnosťou od 1. 1. 2016.

Žiadosť o študijné voľno kazateľa Bohdana Roháčka podľa predloženého študijného projektu.

Zmenu prenajímanej kancelárie pre predsedu Rady v Leviciach.

Rada rozhodla,

že v prípade, keď Rada vydáva súhlas na nakladanie so základným nehnuteľným majetkom zboru, je potrebné platnosť súhlasu Rady časovo ohraničiť, **že miestom** konania Spoločnej konferencie CB v roku 2016 bude v Bratislava.

Rada vzala na vedomie:

Informáciu o riešení nedostupného nevyčerpaného kreditu za rok 2015 na kartách Ticket restaurant so spoločnosťou Edenred.

Informáciu zo stretnutia členov Rady a seniora východného seniorátu s Marekom Jurčom a Slavomírom Krupom o ponuke, aby boli súčasťou poradného orgánu Campfestu.

Informáciu, že v súčasnosti nie je v časopise Brána priestor pre uverejňovanie správ z rokovaní Rady CB SK, keďže aj český Inform (Bulletin Rady Cirkve bratské) je platenou prílohou českej Rady.

Ďalej Rada:

Poverila člena Rady Martina Jurču vedením hlasovania o zotrvaní kazateľa Petra Prištiaka v Zbore Hermanovce v 13. roku jeho služby. V prípade kazateľa Martina Kačura sa podľa Poriadku CB doba jeho pôsobenia v Zbore Spišská Nová Ves počíta od vzniku zboru, t. j. od roku 2013.

Určila Martina Jurču ako zástupcu na výročnej konferencii CB v ČR.

Vymenovala kazateľa Juraja Kohúta za administrátora zboru CB Stará Turá od 1. 5. 2016.

Mala rozhovor s bratom Marekom Tomašovičom z Trnavy, ktorý požiadal o vikariát s úväzkom 30% a staršovstvo zboru v Leviciach jeho žiadosť podporilo. Rada prijala brata Mareka Tomašoviča za vikára na stanici v Trnave od 1. 3. 2016. Vzhľadom na predpokladanú predĺženú dobu vikariátu Rada rozhodla, že predpísané vikariátne cvičenia musí absolvovať v prvom možnom ucelenom cykle.

Zbory CB dostali od RTVS ponuku na vysielanie bohoslužieb v nedeľu 29. mája.

Predseda Rady a riaditeľ kancelárie Rady sa stretli so spevníkovou pracovnou skupinou, aby prediskutovali postup pri získavaní súhlasu držiteľov autorských práv k piesňam do pripravovaného spevníka. ■

POZOR

ZMENA MAILOVEJ ADRESY DIALÓGU OD 1. FEBRUÁRA 2016

šéfredaktor: bpiatko@swanmail.sk / redakcia: svatava@swanmail.sk

AKO SOM PRIŠLA DO KRÁĽOVSTVA

ANNA ČINČURÁKOVÁ TIPULOVÁ

8. kapitola

SUSEDIA

Večer sa rodina stretla v obývačke. Ocko začal hrať a deti tancovali od samej radosti. Keď mamička vybrala Knihu a začala z nej čítať, Katarínkin plamienok sa rozhorel oveľa silnejšie ako doteraz. Jeho žiara bola temer taká jasná ako vtedy, keď jej ho dával samotný princ.

Aj ostatné plamienky v dome sa rozžiarili. A znova zastala uprostred izby tá krásna bytosť, ktorá pripomína pokyny dobrého Kráľa. Ó, ako krásne a povzbudzujúco im všetkým zneli jeho slová a ako dobre im bolo v jeho blízkosti! Celkom zabúdali na čas, ktorý prestával byť dôležitý. Keď sa zhovárali a vymieňali si skúsenosti a zážitky z posledných dní, Samuel si spomenul na váženého muža a zväžnel. „Čo ak sa vyberie nesprávnym smerom? Čo ak vyberie nesprávnu zo všetkých tých ciest, ktoré pozná?“ Hannah práve rozprávala o starenke a prosila o pomoc pre jej plamienok, ktorý sa po dlhom čase rozhorel: „Nemohol by si zariadiť, aby už nikdy nepostavila múr?“ Aj Samuel poprosil o pomoc pre váženého muža. Najradšej by sa opýtal, ako to celé dopadne, ale anjel ho len uistil, že všetko je presne tak, ako má byť. „O všetko je postarané – vy len robte to, čo máte,“ – povedal. „Princ už zvíťazil – majte pokoj.“ A tak Samuel vedel, že nabudúce sa mu za veľaváženým mužom pôjde oveľa ľahšie, pretože v tom nebude sám.

Daniel s Katarínou sa začali hrať s deťmi z vedľajšieho dvora.

Do mesta sa prísťahovali už veľmi-veľmi dávno a ich dom sa právom hrdil tým, že je najstarší v kráľovstve. Žilo v ňom niekoľko generácií. Najprv pra-pra-babička a pra-pra-dedko s kopou detí, neskôr pradedko a prababka so svojimi deťmi a potom babka a dedko s dcérou Izabelou, ktorá si vzala za manžela pána Igora a mali deti Ivicu a Ivonu. Kým žili Izabelíni rodičia, každý deň si sadli ku klavíru, spievali, tancovali a čítali Knihu presne tak, ako to robili ich rodičia aj prarodičia aj praprarodičia. Robili to tak často a suverénne, až prestali pripomínať svojej dcére, prečo to vôbec robia. Dedko s babkou zomreli a mama Izabela niekedy nemala čas, inokedy bola unavená a ocko Igor sa veľmi o klavír nestaral, pretože väčšinu času nebol doma. A tak sa stalo, že Ivicka a Ivonka vôbec nepoznali kráľovo meno.

Keď ho Daniel pred dievčatami prvýkrát spomenul, ostali prekvapene stáť a začudované pozerali jedna na druhú a potom na Daniela. A keď im Katarínka rozprávala o anjelovi a o princovi – o tom, ako bojuje a ako nás má rád... iba sa smiali. No keďže Katarína

a Daniel pripomínali kráľovo meno veľmi často a veľmi veľa o ňom hovorili, začali ho postupne spomínať aj Ivica a Ivona: „Mami, Katarína povedala, že kráľovi sa nepáči, keď pozeráme dlho telku... A mami, vieš, že náš kráľ chce, aby sme išli na kráľovský dvor? Daniel s Katarínou majú takú knihu, v ktorej je to napísané a čítajú si z nej. Mamiiiiii, a nekúpiš aj nám takú knihu? A mami, prečo si mi z takej knihy nečítame?“

Mame Izabele sa nepáčilo, keď počula rozprávať svoje dcéry o kráľovi. Pripomínalo jej to detstvo. A tak to vyriešila veľmi radikálne: zakázala Ivonke a Ivici kamarátiť sa s Danielom a Katarínou.

„Čo budeme teraz robiť?“ – fňukala Katarínka a nakúkala cez dierku v plote, ktorou zvyčajne prechádzal Ivonkin psík. Tajne dúfala, že sa na vedľajšom dvore objaví niektoré z dievčat a ona urobí: „S – S... hej!“ – a zakýva jej, aby prišla k diere.

Nestalo sa. Daniel si zhlboka vzdychol a učupil sa ešte viac do trávy, aby aj on mohol vidieť kústik z vedľajšieho dvora.

„Čo keby som išiel k dverám a povedal ich mame, že to proste bez nich nie je ono?!“

Katarína pokrútila hlavou: „Myslím si, že by to nemalo veľký zmysel. Ani by ťa nepočúvala.“

„Nuž, ale veď je to pravda! Ako môžeme hrať futbal vo dvojici? Alebo vybíjanú... alebo... ani na školu sa nemôžeme hrať – veď čo je to za škola, v ktorej je iba jeden žiak!!!“ – fňukal Daniel a spomínal na všetky šibalstvá, ktoré spolu s dievčatami odvedľa povymýšľali. Nerozumel, prečo sa niekedy rodičia takto správajú k svojim deťom, keď ich vraj majú radi...

V zábere sa objavil Ivonkin psík. Katarína vyskočila ako človek, ktorý dostal nápad.

„Už to mám! Napíšeme im odkaz a pošleme ho po psíkovi. Daniel, skús ho privolať a ja zatiaľ napíšem odkaz.“

Vbehla do domu, odkiaľ zobrala kus papiera a ceruzku. Daniel zatiaľ ďalej nakúkal cez otvor a vykrikoval „S- s! Heej! Poď sem, psíček!“ No robil to tak potichu – šepky, aby ho nik neodhalil, že to nepočul ani ten pes.

„No tak! Veď to musíš hlasnejšie a musíš byť zároveň nenápadný!“ – poučovala ho Katarína.

Učupila sa ešte nižšie do trávy a tvár si nacapila na dieru tak, že jej nos skoro trčal na druhú stranu plota. Takto naklonená začala spevavo:

„Pší - í - ček! Nie-čo tu pre teba máááááme! Pšíčoček! Póooooď sem! Dám ti mááááškrtku!“

„No, aká si nenápadná!“ – zachichúňal sa Daniel.

Katka to na chvíľu vzdala. Posadila sa do trávy vedľa Daniela chrptom k plotu.

„Nuž... a čo im napíšeme? Hm?“ – začala premýšľať.

„Že som včera pri futbale spadol! Alebo že škola sa bez nich nedá hrať, pretože to nie je škola, keď je tam iba jeden žiak!“

„No, keď by sme im chceli povedať, že ich máme radi a že nám chýbajú, tak by sme to mali napísať nejakou zrozumiteľnejšie,“ – snažila sa Katarína držať veci pod kontrolou.

„Už to mám!“ – skríkol Daniel. „Napíšme, že: MÁME VÁS RADI a CHÝBATE nám!“

„Vidíš, to je dobré!“ – zajasala Katka a dodala: „Prečo majú ľudia taký problém povedať to, čo je dôležité?“

„Možno nevedia, čo je z toho všetkého dôležité,“ – skonštatoval Daniel múdro.

Katka zobrala papierik a začala naň písať veľkými tlačenými písmenami, pretože to bol dôležitý odkaz a tie slová mali mať veľkú váhu. Síce písať ešte nevedela, ale toto zvládla.

„Táák, ešte chytiť toho psa!“ – poznamenala nakoniec.

Daniel sa znova sklonil k diere a skúšal sa cez ňu prepchať. Ale beda! Tá dierka bola menšia ako on. Bola dokonca menšia ako jeho hlava. Skúšal všetko možné, všelijako sa otáčal a teperil, ale cez diery mohol akurát tak prepchať ruku. Zrazu sa z druhej strany ozvalo ostré „hav hav!“

Daniel nafakane uskočil.

„Tak tu si! Skoro by sme prepásli to, že si tu, len preto, že sme ťa nevideli!“ – prihovárал sa Daniel psovi.

Psík zavrtel chvostíkom a radostne sa rozbehol, keď videl, že je diera voľná a už z nej nič nevytŕča – ani noha, ani ruka... Psi totiž nemajú zákaz prechádzať k susedom a kamarátiť sa s nimi. A keďže kamarátov dobre poznal, vběhol im rovno do náručia. Katarína zobrala papierik a zatiaľ čo Daniel pridržal psíka, motúzikom mu ho priviazala o nôžku.

„Táák! A teraz bež k svojim majiteľkám!“ – povedala Katarína víťazoslávne od radosti nad vykonanou prácou. A pes sa naozaj otočil a vběhol späť do dvora.

„Myslíš, že sa odkaz dostane do správnych rúk?“ – pýtal sa Daniel sestry, keď ležali večer v posteli. Ešte nikdy, odkedy je na tomto svete, nerobil nič také dôležité! A povedať niekomu, že ho máme radi, rozhodne dôležité je! A tak kvôli tomuto zážitku nemohol ani zaspáť.

„Neviem,“ – povedala ticho Katarínka. „Urobili sme, čo sme mohli. Teraz už musíme iba veriť, že to dopadne dobre,“ – zívla a sladko zaspala.

Daniel sa ešte dlho prehádzoval na posteli a premýšľal nad rôznymi scenármi malého lístka s veľkým obsahom. Nakoniec si uvedomil, že keby túto správu dali Ivonke a Ivici skôr – ešte predtým, ako im zakázali stretávať sa –, ušetrili by si kopec komplikácií so psíkom. Ivonka a Ivica by to proste vedeli a basta!

9. kapitola

VELKÉ ZASADNUTIE

Do mesta sa prísťahovali noví obyvatelia. Pomaly si stavali skromný domček a zoznamovali sa s obyvateľmi kráľovstva. Mama, otec a chlapec Jurko boli veľmi radostní ľudia. Síce ešte presne nevedeli, čo budú v kráľovstve robiť, aké zamestnanie bude mať otec a

čím bude poverená mama, ale veľmi sa tešili z toho, že sú tu. A veľmi milovali svojho dobrého kráľa. Stále o ňom rozprávali. Samkov otec a mama sa s nimi rýchlo skamarátili a snažili sa pomôcť im vo všetkom, v čom sa dalo. Otec k nim chodil pravidelne na stavbu a mama varila večere, na ktoré pozývala novú rodinu. No neraz obaja rozmýšľali nad tým, prečo sú ľudia, ktorí prídu do kráľovstva, takí šťastní a prečo sa stane, že časom sa prestanú radovať a berú všetko okolo seba ako samozrejmosť.

„Pamätáš, ocko, ako sme si my stavali svoj domček?“ – pripomenula mamička.

„Áno! A koľko chýb sme narobili!“

„Ale kráľ nám vždy pomohol!“ – pripomenula mamička. „Už sme skoro na to aj zabudli...“

„Ešteže sem kráľ poslal tú rodinu a pripomenuli nám, že cestou na kráľovský dvor sa máme viac radovať a byť vďační!“ – povedal otec. A deti vedeli, že v tých slovách je niečo veľké.

O niekoľko dní sa konalo veľké zasadnutie mestskej rady. Samí významní a dôležití ľudia prišli, aby vyjadrili nespokojnosť s tým, že sa nasťahovala nová rodina. Vyzeralo to tu ako na trhu, aj keď také zasadnutie by malo mať presný poriadok. Nuž, keď sa ľudia neriadia pravidlami, potom vzniká chaos a prekrikovanie.

Jednému prekáža pozemok, na ktorom stojí ich dom. Vraj dlhé roky na tom pozemku bývala jeho rodina a teraz si tu prídú „kde-kto“ a tvári sa, akoby tu bol doma!

Inému zas prekáža spôsob, akým rozprávajú o Kráľovi. Príliš často hovoria Jeho meno! To sa nemá! To meno je predsa posvätné!

Ďalší sa žaloval na Jurka a spochybňoval rodičovskú výchovu, a či s ňou táto rodina vôbec patrí do kráľovstva...

Nakoniec sa postavil Nieкто vysokopostavený a povedal: „Nedodržujú pravidlá mesta!“ Všetky zraky sa upreli na neho.

Samuelov otec celý čas mlčal, ale teraz sa postavil aj on. „A ktoré, dôstojný pane?“

„Naše pravidlá!“ – odpovedal muž.

„Myslel som si, že v meste platia iba tie pravidlá, ktoré nám dal Kráľ.“

„Áno, ale kvôli poriadku...“ – namietol dôstojný pán.

„Kvôli akému poriadku? Nezdá sa mi, že by nová rodina narúšala náš pokojný život.“

Dôstojný pán sa nepokojne pohniezdil a keby len trošku rozmýšľal nad tým, čo bolo povedané, musel by uznať, že Samuelov otec má pravdu. Avšak jeho pýcha mu nedovolila len tak to vziať. Bol predsa dôležitý, dôstojný a vysokopostavený! Ľudia si ho predsa mali vážiť a prijímať to, čo hovorí! Chcel predsa niečo znamenať! A dokonca sa mu zdalo, že noví obyvatelia si ho málo vážia, pretože keď ho stretli na ulici, iba ho jednoducho pozdravili a neukláňali sa, ani mu nebozkávali ruky.

„Nuž, títo noví obyvatelia sa tvária, akoby im tu všetko patrilo a hrajú veľmi hlasno na klavíri. Ale vy to nemôžete posúdiť, keďže neviete rozlíšiť, čo je hlasné a čo nie je hlasné a ako sa má spievať a hrať na klavíri, keď ste nikdy neštudovali históriu a význam týchto

vecí tak podrobne!“ – prešiel z argumentov do útoku dôstojný pán. To zvyčajne ľudia, ktorí sa cítia dotknutí, robia.

Samuelov otec sa nedal: „A prosím vás, kto určuje, čo je tiché a čo je hlučné? Hádám nechcete povedať, že my?! Ja alebo vy??? Nejde predsa o to, čo si o tom myslí náš kráľ?“

„Áno, samozrejme, ale ten tu teraz nie je, a my si musíme poradiť sami!“ – skríkol dôstojný pán, až to bolo nedôstojné.

V tom čase sedela Katarína na lavičke pred zasadačou miestnosťou a čakala ocka. Netušila, čo sa deje v miestnosti, ale ako tam tak sedela, zrazu začali nad jej hlavou krúžiť tie príšery, ktoré videla po prvýkrát na lúke, presnejšie nad strechou domu, v ktorom sa konalo zasadnutie. A s bojovným hučaním a sršiacimi plameňmi začali po jednom vletovať dovnútra, a aj počula, ako útočia na ľudí, ktorí tam riešili vážne veci.

Katarína najprv zdesene vykrikla, pretože sa bála o svojho ocka. Bála sa, že môžu ublížiť aj jemu. No potom si spomenula na to, čo povedal princ: Má dar vidieť veci, ktoré iní nevidia! A môže pomôcť! ONA PREDSA TERAZ MÔŽE BOJOVAŤ! V tejto chvíli nie je čas na strach! A tak tam, na tej lavičke, vyslovila niekoľkokrát Kráľovo meno. Vedela, že práve toto je jej úloha. Jej boj! A zrazu sa tu zjavili šíky anjelov, pripravených do boja. Ani sa nestihla spamätať alebo čokoľvek povedať, už stotočne jeden po druhom leteli oproti tým druhým a pustili sa do bitky. Katarína na to s údivom hľadela a začala opakovať Kráľovo meno hlasnejšie a hlasnejšie, a ako ho opakovala, videla na vlastné oči, ako draci padali na zem a po jednom mizli.

Samuelov otec ešte stále rozhodne stál. Čakal, že sa vyjadrí aj niekto iný a zastane sa nových obyvateľov, ale keďže niekedy majú ľudia strach a nepovedia, čo si myslia, a medzitým už príšery mnohým stihli zobrat odvahu aj zdravý úsudok, všetci mlčali.

„Akože tu nie je! Môžeme ho predsa zavolať!“ – povedal jednoducho Samuelov otec.

„Myslím si, že Kráľa by sme nemali zatažovať s takouto maličkosťou, určite má čo robiť, nie aby riešil naše spory...“ – povedal dôstojný pán posmešne.

Na tomto čudnom zasadnutí bola aj Ivonkina a Ivicina mama Izabela. Bola veľmi hrdá na svoju rodinu a na to, že v meste bývajú už dlhé roky, ba generácie. Tiež ju hnevalo, že noví obyvatelia sú proste noví. Nikdy tu nebyvali ich rodičia a prarodičia a praparodi-

čia a jednoducho majú úplne iné spôsoby, než aké si zachovala ona po svojich rodičoch. A možno jej iba chýbala láska. A preto ju nemohla ani dávať. Necítila, že sa o ňu Kráľ stará. Nikdy si neuvedomovala, že ten rozkvitnutý trávnik na jej dvorčeku je jeho práca, a že jej tak posiela kvety. Nikdy nevidela anjelov na streche svojho domu, ktorí mali za úlohu chrániť jej dievčatá. A nemyslela si, že motýle obletujúce ich dom mali za úlohu robiť ho takým pôvabným kvôli nej. Kráľ ju mal veľmi rád, ale ona to nevnímala. A tak sršala neláskou.

Izabela sa už-už išla postaviť, aby vyjadrila svoj názor, čo by znamenalo, že noví obyvatelia by museli odísť do iného mesta kráľovstva. Vtom sa však postavil veľký významný muž – ten, ktorý mal veľa kníh, poznal veľa ciest, mal dom s mnohými oknami a múdro povedal:

„Záleží iba na pravidlách Kráľa! Toto je jeho kráľovstvo a toto mesto je jeho mesto, nie naše!“

A pri tých slovách mrkol na dôstojného pána, akoby mu tým chcel naznačiť, že iste rozumie, ako to myslí... „Kráľ je prítomný medzi nami prostredníctvom Knihy. Tam je napísaná jeho vôľa a jeho pravidlá. A ja si ju dovoľím teraz otvoriť a prečítať z nej. Pri všetkej úcte, dôstojný pane, presne, ako ani jedna z mojich kníh nie je taká dôležitá ako táto a zo všetkých smerov, z ktorých si ja, rozhladený človek, môžem vyberať, je iba jeden správny, presne tak nie je teraz dôležité ani

Kresba: Hannah

to, čo všetko máte naštudované o histórii klavíra a ako veľmi sa do tejto problematiky rozumiете. Dôležité je len to, čo si o tom myslí sám Kráľ.“

Všetci stíchli, a keďže si váženého muža veľmi vážili, pozorne počúvali a dali za pravdu tomu, čo doteraz povedal.

Muž prečítal z Knihy stať o tom, ako Kráľ pozýva na kráľovský dvor rôznych ľudí, a že nie každý príde. Potom otvoril inú časť knihy o tom, aké rôzne sú naše schopnosti, práca, zamestnanie, ale každý ma týmto slúžiť rozvoju a rastu mesta. Nakoniec povedal: „Ale hlavne, zabudli sme na niečo podstatné...“ ■

CITÁTY A ZRNKÁ MÚDROSTI

Keď chceš niekoho obviňť, predstav si, že si na jeho mieste.

—

Čím viac venujeme svoj život iným, tým je hodnotnejší.
(H. von Kleist)

—

Predstieraná láska je horšia ako nenávisť.

—

Nech nevychádza z vašich úst nijaké mrzké slovo, ale len dobré, aby vzdelávalo a prinášalo požehnanie.
(Biblia)

—

Aby si mohol zabudnúť, musíš najprv odpustiť.

—

Najšťastnejší ľudia nie sú tí, ktorí majú najviac, ale tí, ktorí vedia najviac ďakovať.

—

Hnevala som sa na Boha, že nemám topánky.

No keď som uvidela človeka bez nôh, začala som mu ďakovať.

(Helen Kellerová)

Vyriešené prešmyčky a tajničku krížovky posielajte e-mailom alebo poštou na nižšie uvedené adresy: mailto:svatava@swanmail.sk, DIALÓG, Sadová 28, 900 51 ZOHOR do 31. marca 2016.

Správne riešenia uverejníme v aprílovom čísle Dialógu.

Nezabudnite nechať na seba kontakt (meno, telefón, adresa).

Jedného správneho riešiteľa všetkých úloh odmeníme reprezentačnou obrazovou publikáciou z vyd. Media Svatava.

Stranu pripravil Peter Kailing

KRÍŽOVKA SO ZHODNOU LEGENDOU

Autor: Peter Kailing	Skr. na recepte (recipe)	Puntičkár		Zdôraznený súhlas	Maličká Anna	Vyššia číslovka
Skr. na recepte (recipe)			Hlboký muž. hlas Značka decibelu			
Puntičkár						
	Značka decibelu Hlboký muž. hlas			2-hláska Evidenčné číslo (skr.)		
Zdôraznený súhlas			Evidenčné číslo (skr.) 2-hláska			Kancelárska skratka
Maličká Anna						
Vyššia číslovka				Kancelárska skratka		

Tajnička skrýva biblickú postavu vo vyznačenej uhlopriečke.

PREŠMYČKY

BIBLICKÉ ZOO	BIBLICKÁ BOTANIKA
Riešeniami prešmyčiek sú jednoslovné mená zvierat z Biblie (Roháčkov preklad). Dĺžne nie je potrebné dodržať.	Riešeniami prešmyčiek sú 1-slovné názvy rastlín z Biblie (Roháčkov preklad). Dĺžne nie je treba dodržať.
1. EDO PRAL /Dan., 7.kap./	1. O.K. SÉRIA /2.M., 2.kap./
2. ČAKMA /Iz., 13.kap./	2. TRISTAN /Jób, 7.kap./
3. NITE VRECA /Jób, 20.kap./	3. MEŇ ČAJ /2.M., 9.kap./
4. MEDI VEDCA /2.Kráľ., 2.kap./	4. I N T E R /1.M., 3.kap./

KOHO VOLIŤ...?

Rozdiel jednoducho vidno v prístupe k názorovo blízkym ľuďom či k názorovým oponentom. Rozdiel medzi politickými stranami sa vynára aj na základe prístupu k základným spoločensko-etickým otázkam, k politickým väzňom, k bývalým komunistom a tajným spolupracovníkom ŠtB, či k dnešným kriminálnikom a ich obetiam. A tak by sme mohli pokračovať. Politické strany teda nie sú rovnaké. Ak teda postrehneme rozdiel a vnímame, že niektoré strany sú v prístupe k utečeneckej kríze konštruktívnejšie ako iné, ktoré vnímajú a komunikujú iba nebezpečenstvo cudzineckého prívalu do našej krajiny, tak by sme sa ako kresťania podľa toho mali zariadiť. Potreba uchrániť Slovensko rasovo a národnostne čisté nie je kresťanský obhájitelný. Najmä, ak ľudia, ktorí prichádzajú do Európy, utekajú pred biedou, násilím, vojnou a prenasledovaním.

Ak postrehneme, že niekto vo svojom politickom programe nemá riešenie alebo aspoň návrh na riešenie súčasného stavu korupcie a neohrozeného pôsobenia ľudí, ktorých konanie vzbudzuje už viac ako len zdanie korupčného správania alebo jeho krytia svojou nečinnosťou, aj to je z kresťanského hľadiska neobhájitelné. Príkazanie „nepokradneš“ má na inštitucionálnej či spoločenskej rovine práve aj túto dimenziu: zodpovednosť pri spravovaní verejných zdrojov. Politici a verejní činitelia sú správcami verejného majetku, nie jeho majiteľmi. Kto nezodpovedne spravuje verejné zdroje, ten kradne. Zvyčajne aj klame a vlastne siaha aj po majetku svojich blízkych. Neraz aj po ich manželkách či dcérach. Nuž tak.

Ak zodpovedne vieme, že klientelistické praktiky verejného činiteľa alebo strany, ktorá ho nominovala, poškodzujú verejné zdravotníctvo, školstvo alebo tento činiteľ či strana zneužívajú postavenie vo verejných či štátnych inštitúciách – aj, výhradne alebo primárne – pre osobný prospech, je to dôvod na nedôveru. Nemusíme

MIROSLAV KOCÚR
(Teológ, publicista,
vysokoškolský pedagóg)

Nie je správne hovoriť, koho voliť. Texty na túto tému sú skôr nepodarené než inšpirujúce. Aj tak však stojí za to zamyslieť sa nad tým, ako a podľa akých kritérií si máme ako kresťania vyberať svojich verejných zástupcov. Nie je totiž nerozšírený názor, že dnes niet koho voliť, pretože všetci sú rovnakí. Vyvrácaním tohto názoru sa nebudem zaoberať, pretože sa vyvrátiť nedá. S takýmto východiskom je ťažké polemizovať. Lebo ako nie sú rovnakí všetci ľudia, tak nie sú rovnaké ani spoločenstvá, ani politické komunity ľudí a ich voličov.

dokonca mať ani skalopevnú istotu. Čítajme, počúvajme a rozhodujeme sa. Máme blízkych, známych či aj rodinných príslušníkov, ktorí doplatili na to, že verejné zdroje chýbali v nemocniciach a ich nedostatok bol príčinou oneskorenej či aj neposkytnutej diagnostiky a následne i zhoršenia ich zdravotného stavu, neposkytnutia potrebnej terapie a pomoci. Pri niektorých ochoreniach takéto skraty spôsobujú aj smrť. Napríklad neskorá diagnostika onkologických ochorení výrazne znižuje pravdepodobnosť úspešnej terapie. Áno, klientelizmus dokonca zabíja. Priamo alebo postupne. Zanedbávaním či podceňovaním potrebnej pomoci a jej odopieraním. Klientelizmus, korupcia a nenávisť zabíjajú.

Vzory správania, ktoré nositelia úradov a funkcií v štáte, v spoločnosti či vo verejných funkciách prezentujú, formujú verejný priestor. Nenávisť, rozširovanie strachu či predsudkov voči cigánom či migrantom, klamstvá či klientelizmus v priamom prenose – to všetko sú vzory správania, ktoré sú zdrojom inšpirácie. Ak ľudia, ktorí ich verejne bez následkov prezentujú, budú vo verejných funkciách, budú vlastne vzormi inšpirácie pre mladú generáciu: takto sa dosahuje úspech a vplyv. Mocenské a politické špičky majú možnosť klamať, disponovať na ich legálne príjmy neprimeraným majetkom, životom nad pomery a okázalými gestami. Kto chce byť úspešný a vplyvný, musí sa správať ako oni. Ak toto chcete, tak voľte týchto ľudí za svojich verejných zástupcov. Zabezpečíte, že ich naše deti budú mať dostatočne na očiach, a že sa ich príbehy stanú zdrojom pokrivenej inšpirácie. A že naše deti raz budú ako oni.

Alebo si hľadajte síce nedokonalých, no predsa spolupracujúcich ľudí, ktorí možno nenapĺňajú ideálne atribúty svätcov, ale o poctivosť, spoluprácu a konštruktívne riešenie súčasných výziev vo svete a v Európe sa snažia o čosi poctivejšie. To je podľa mňa kresťanskému životnému postojovi oveľa bližšie. ■

Kombinácia študijných programov:

Religionistika

Žurnalistika

Masmediálna komunikácia

Čo sa dozvieš?

Teória a prax masovej komunikácie, tvorba žurnalistických produktov, svetové náboženstvá, mystika, náboženské texty Európy a Ázie, ateizmus...

Kam s poznáním?

Uplatnenie v redakciách, médiách, vydavateľstvách, tret'om sektore. Špecializácia na oblasť religiozity a aktuálnych vzťahov medzi náboženstvami, imigrácia, politika...

Niečo navyše?

Zahraničné stáže, odborné aj neformálne podujatia, nadštandardné priestorové, technické aj personálne vybavenie, kreatívne prostredie...

Ako na to?

Prihlášky do 31.03.2016 • Prijatie bez prijímacích pohovorov

Info: Katedra náboženských štúdií FF UKF

Nitra, Hodžova 1, 949 74

pkondrla@ukf.sk tel.: +421 376408391

www.knabs.ff.ukf.sk

